

بسم الله الرحمن الرحيم

۱۰ سال کنکور

پاسخنامه تشریحی ارشد روانشناسی

حاوی نکات مهم کنکوری

پاسخ‌های تشریحی کامل و جامع

شامل سوالات کنکورهای ۹۳ تا ۱۴۰۲

همراه با ۱۰ دفترچه شبیه‌ساز کنکور

مقدمه مولف

شکر که این نامه به عنوان رسید

پیشتر از عمر به پایان رسید (نظامی)

بذار حرفم رو با یه خسته نباشید جانانه به تو شروع کنم. تویی که اگه این کتاب رو دست گرفتی معنیش اینه که داری کاملا اصولی تمرینات رو پشت سر می‌داری و چیزی نمونده که برای اجرا وارد صحنه اصلی بشی! جنگجوی دلیر، حتما میدونی در طول تمام مدتی که تو رویای فتح و ظفر داشتی ما هم بیکار ننشستیم و شبانه روز دست به قلم بودیم تا ابزاری رو در اختیارت بذاریم که موفقیتت رو تضمین کنه. کتاب ده سال کنکور، ماحصل تلاش های ۳ ساله ی تیم تالیف و نگارش روان آموزه. این کتاب که مناسبترین و اثربخش ترین انتخاب تو این ماه های آخر نزدیک به کنکورت، شامل کامل ترین پاسخ های تشریحی سوالات آزمون ارشد سال های ۱۳۹۳ تا ۱۴۰۲ مجموعه روانشناسیه. وقتی که دروس مختلف رو مطالعه کردی، زمان این فرا میرسه که آموزه هات رو در معرض امتحان بذاری و ببینی چند مرده حلاجی. این تست ها به تو کمک میکنن تا نه تنها با خط و مشی طراحان سوال کنکور آشنا بشی بلکه با خوندن پاسخ های تشریحی دقیق، به درک بهتر و یادگیری عمیق تری هم دست پیدا کنی. اما سوپرایز این کتاب، سوالاتیه که درست مثل کنکور، در قالب ده دفترچه طراحی شده و ضمیمه پکیج زیبامونه. مطمئنیم که با دیدن دفترچه های تست، انگار تا خود روز کنکور سفر کرده و برمیگردی. تجربه زیستن در موقعیت مشابه کنکور به تو در کنترل استرس، مدیریت زمان، بازیابی اطلاعات و ... کمک شایانی میکنه. ده سال کنکور، در واقع حسن ختامیه بر تمام کتاب ها و منابعی که مطالعه کردی، محصولی که اگر درست و به موقع همراهش بشی، به راحتی میتونه جبران نقاط ضعف هم باشه. مبارز شجاع، کم کم وقتشه پا به سن بذاری و موسیقی دل نواز موفقیتت رو بنوازی. شک نکن فارغ از نتیجه، به احترام همه ی تلاش هات ایستاده تشویقت خواهیم کرد.

علم هم برای خودش سلسله مراتبی دارد، مثلا اولین سطح علم، چارچوب های ثابت اند، مثل پل ها و ساختمان ها که مطالعه آن کار مهندسان عمران است. در سطح دوم به ساعتواره ها می‌رسیم، مثل ساعت و موتور خودرو، این ها بر خلاف سطح قبل حرکت هم می‌کنند، مهندسی مکانیک این موارد را بررسی می‌کند. در سطح سوم، دستگاه های برنامه پذیرند، مثل ترموستات که علاوه بر آن که حرکت می‌کند، می‌شود به آن برنامه داد، برنامه نویسی کامپیوتر و علم مهندسی کنترل در این سطح است. سطح بعدی سلول است، تک باخته زنده ای که مستقلا می تواند، تولید مثل کند و با محیط ارتباط برقرار کند، دنیای خیلی پیچیده تر از دنیای مهندسی! رشته های زیست شناسی و ژنتیک در این سطح از علم فعالیت می‌کنند. سطح بعدی گیاه و اندام هاست، مجموعه ای از سلول ها که با هم تقسیم وظیفه می‌کنند و هرکدام کاری را به عهده می‌گیرند، رشته های پزشکی و گیاه شناسی در این سطح فعالیت می‌کنند. سطح بعدی حیوانات هستند، از اینجا آگاهی آغاز می‌شود، جاندارانی که آموزش پذیرند و از تجربه های قبلی درس می‌گیرند، کسانی که حیوانات را آموزش می‌دهند و روانشناسان رفتارگرا در این سطح فعالیت می‌کنند. سطح بعدی فهم و تحلیل هیجانات و رفتار انسان خودآگاه است که به لحاظ پیچیدگی فراتر از تمام علوم پزشکی و مهندسی، در بالاترین سطوح علم قرار می‌گیرد. جایی که شما با شگفتی های ذهن انسان روبه رو می‌شوید و مسایلی را حل می‌کنید که علوم پزشکی و مهندسی، نه تنها، راه حلی نمی‌توانند ارائه دهند، بلکه حتی ابزاری برای پیدا کردن مساله ندارند. اینجا آغاز دنیای روان شناسی است. خوشحالیم که در رویای بزرگ اکتشاف این سرزمین شگفت انگیز، قدم به قدم همراه شما هستیم!

روایت از زندگی کن!

ستاره های روان آموز

سال	رتبه کشور در آگرایش	نام و نام خانوادگی
۱۴۰۱	۳۹ بالینی - ۱۷ روانسنجی - ۲۳ کودکان - ۳۶ تربیتی	نیما خوش فطرت
۱۳۹۹	۱۷ بالینی	طاهرا سلاجقه
۱۴۰۱	۶۹ عمومی - ۱۸ بالینی	مجتاب شرفیه
۱۴۰۰	۱۹ بالینی	فاطمه عموزاده
۱۳۹۹	۲۱ بالینی - ۲۹ سلامت - ۱۹ بالینی کودک	آرزو نجیب مقدم
۱۴۰۱	۲۰ روانسنجی	علیرضا باغبان
۱۴۰۰	۲۰ بالینی	مهسا کشاورز
۱۴۰۰	۲۷ بالینی - ۲۶ کودکان - ۳۰ روانسنجی	علی جولانی
۱۴۰۱	۲۷ تربیتی	نیلو صدوری
۱۴۰۱	۲۷ بالینی - ۲۸ بالینی کودک - ۳۱ بهداشت روان	ویدا کوه پیمای
۱۴۰۱	۲۸ عمومی - ۲۸ بالینی - ۴۸ روانسنجی - ۳۶ کودکان	ریحانه گل کوند
۱۴۰۰	۲۸ عمومی	عالیه مرادی
۱۴۰۱	۳۱ بالینی	فاطمه جباری
۱۴۰۱	۳۱ عمومی - ۶۷ بالینی	شیوا عباس زاده
۱۳۹۹	۳۱ بالینی	ملیکا بھرامی
۱۴۰۰	۳۲ بهداشت روان - ۳۶ سلامت - ۵۰ بالینی	محمدی میروبیان
۱۴۰۱	۴۲ روانسنجی - ۳۵ کودکان	پریسا کیاد
۱۴۰۱	۳۷ عمومی	علی قائم مقامی
۱۴۰۰	۳۷ بالینی	سپیده کردان
۱۴۰۰	۳۸ عمومی - ۶۰ بالینی	حسین اعلا
۱۴۰۱	۳۹ عمومی - ۶۳ روانسنجی - ۵۰ کودکان	یاسمن کریمی
۱۴۰۱	۳۹ روانسنجی	زهرا نجیبی
۱۴۰۱	۴۷ عمومی - ۳۹ کودکان	فاطمه بزرگ
۱۴۰۱	۴۰ بالینی	فرزانه عبدی
۱۴۰۱	۴۲ عمومی - ۱۰ بالینی	فاطمه کرمانی
۱۴۰۰	۴۸ عمومی - ۴۲ بالینی - ۵۰ کودکان	فاطمه خسروانجام
۱۴۰۱	۴۳ عمومی	علی خدا پناه
۱۳۹۹	۴۶ بالینی	نرگس فراحی
۱۴۰۰	۴۵ عمومی	فاطمه ایمانی
۱۴۰۱	۴۶ بالینی	محمد مهدی البرزاده
۱۴۰۰	۴۷ بالینی	مریم میراشه
۱۴۰۱	۴۸ تربیتی	زهرا نیایش راد
۱۴۰۰	۴۸ بالینی	کوثر یوسفی

سال	رتبه کشور در آگرایش	نام و نام خانوادگی
۱۴۰۱	۲ عمومی - ۱ بالینی - ۸ روانسنجی - ۵ کودکان - ۲۳ تربیتی	زهرا قاسمی
۱۳۹۹	۱ تربیتی - ۶۷ کودکان	نیما فریدنی
۱۳۹۸	۱ بالینی	فائزه قدمی
۱۴۰۱	۶ عمومی - ۲ بالینی - ۲۲ روانسنجی - ۵ کودکان	مهرناز یوسفی
۱۳۹۹	۲ عمومی - ۹ بالینی	مهسا محمدی
۱۳۹۹	۲ بالینی - ۵ بهداشت روان - ۳ سلامت - ۲ بالینی کودک	سارا بابایی
۱۴۰۰	۳ روانسنجی	نجمه نوری
۱۳۹۸	۱۰ عمومی - ۳ بالینی - ۳۹ کودکان	فریبا میری
۱۴۰۱	۸ عمومی - ۶ بالینی - ۱۲ روانسنجی - ۲۳ کودکان - ۳۰ تربیتی	مجتبی حدائق
۱۴۰۰	۸ عمومی - ۱۲ بالینی - ۱۲ روانسنجی - ۶ کودکان	سارا صابری
۱۳۹۹	۶ کودکان - ۱۱ روانسنجی	فاطمه جھودی
۱۳۹۹	۶ عمومی - ۶ بالینی - ۱۰ روانسنجی - ۱۳ کودکان	امیر حسین افروز حیمیان
۱۴۰۱	۳۲ عمومی - ۵ بالینی - ۳۸ روانسنجی	فرزانه قیومی
۱۴۰۱	۵ عمومی - ۱۲ بالینی - ۳۶ روانسنجی - ۳۱ کودکان	علی سلیمی
۱۴۰۰	۲۰ عمومی - ۵ بالینی	محمد علی حائری
۱۴۰۰	۵ عمومی - ۱۶ بالینی - ۹ روانسنجی - ۱۱ کودکان - ۲۵ تربیتی	علیرضا محمدی
۱۳۹۹	۵ کودکان - ۳۲ عمومی - ۳۵ بالینی	زهرا آقاجانی
۱۴۰۱	۶ بهداشت روان - ۱۰ سلامت - ۱۶ بالینی - ۱۶ بالینی کودک	زهرا قاسمی
۱۴۰۰	۶ عمومی - ۷ بالینی - ۸ روانسنجی - ۱۰ کودکان - ۲۷ تربیتی	انوشا ناصر طاهر
۱۴۰۱	۷ تربیتی	مرضیه زمانی
۱۴۰۱	۷ بهداشت روان - ۲۳ سلامت	امیر محمدی امرانی
۱۴۰۱	۷ بهداشت روان - ۱۸ سلامت - ۳۶ بالینی - ۳۶ بالینی کودک	علیرضا باغبان
۱۴۰۰	۷ عمومی - ۶۶ بالینی - ۱۵ کودکان - ۲۳ روانسنجی	سارا جلواتی
۱۳۹۹	۸ بالینی - ۸ بهداشت روان - ۷ سلامت - ۱۰ بالینی کودک	ساینا فتح الله زاده
۱۴۰۱	۸ بالینی - ۹ سلامت - ۸ بالینی کودک	ندراقلی پور
۱۴۰۱	۶ عمومی - ۹ بالینی - ۵۶ روانسنجی - ۳۸ کودکان	زهرا الهادی
۱۴۰۰	۹ عمومی - ۳۶ بالینی - ۲۹ روانسنجی - ۳۰ کودکان	سعید پایداری فرد
۱۳۹۸	۱۱ بالینی	مهسا هونجانی
۱۴۰۱	۱۲ عمومی - ۲۶ بالینی - ۱۴ روانسنجی - ۲۷ کودکان - ۳۶ تربیتی	پریا الفتی
۱۳۹۹	۱۲ بالینی - ۳۹ عمومی	سپیده سمائی
۱۴۰۰	۱۳ عمومی - ۲۶ بالینی - ۲۱ روانسنجی - ۳۹ کودکان	سینا صبور
۱۳۹۸	۱۳ بالینی	زینب قاسمی
۱۳۹۹	۲۲ عمومی - ۱۶ بالینی - ۳۱ روانسنجی - ۶۲ کودکان	سارا الله وردی

• داوطلب وزارت علوم
* داوطلب وزارت بهداشت

برای اطلاع از جدیدترین ستاره های سال ۱۴۰۲ روان آموز، QR code را اسکن کن.

راستی تا به حال از خودت پرسیده ای چرا تو یکی از هزار هزار ستاره ما نباشی؟!

نظرات رتبه برترها

زهرا قاسمی - رتبه ۱ کنکور ۱۴۰۱

اصلا باور نمی‌کردم همونطور که در آزمون جامع روان آموز رتبه تک رقمی شدم در کنکور واقعی هم همینطور بشه. من از کتاب‌ها، کلاس‌ها و اپلیکیشن نازنگی خیلی استفاده کردم و به نظرم واقعا اثرگذار بود.

مجتبی حدائق - رتبه ۴ کنکور ۱۴۰۱

کلاس‌های رشد و بالینی خانم دکتر خجوی خیلی جامع مباحث رو پوشش می‌دادن و من دو هفته آخر برای دوره و مرور بهشون تکیه کردم و برای شخص من خیلی مفید و کاربردی بودن.

زهرا احمدی - رتبه ۹ کنکور ۱۴۰۱

من از کتاب‌ها و کلاس‌های روان آموز استفاده کردم. قطعا نقش پررنگی در این مسیر داشت و اگر این کتاب‌ها به این خوبی تالیف نمی‌شدند، جمع‌آوری این نکات از کتب مختلف قطعا کار طاقت فرسا و غیرممکنی بود. آزمون جامع مرحله یک رو هم شرکت کردم و در اون آزمون به نظرم سوال‌های خیلی خوبی طرح شده بود.

سارا صابری - رتبه ۴ کنکور ۱۴۰۰

از همه محصولات روان آموز از جمله کلاس رشد و بالینی و کتابها استفاده کردم. واقعا ممنونم که تو سال کنکور نه مثل موسسه‌های کنکوری، بلکه مثل یه دوست واقعی کنارمون بودن.

محمدعلی حائری - رتبه ۵ کنکور ۱۴۰۰

لازم می‌دونم که یک تشکر ویژه از مجموعه روان آموز داشته باشم که واقعا در موفقیت من موثر بود و به کنکوری‌های آینده هم کتابا و جزوات و مخصوصا اپ نازنگی روان آموز رو پیشنهاد می‌کنم.

سارا جلوداری - رتبه ۷ کنکور ۱۴۰۰

من خیلی خوشحالم که تو مسیر کنکور روان آموز رو کنارم داشتم؛ چون تیم کاملیه. چه از نظر منابع درسی و کلاس‌های آنلاین و چه از نظر طرح‌های مشاوره، انتخاب مناسبیه.

زهرا آقاچانی - رتبه ۵ کنکور ۱۳۹۹

من از کتاب‌های روان آموز استفاده کردم و واقعا به دور از اغراق می‌گم خیلی فوق‌العاده بود. بین تمامی جزوات و کتاب‌های کمک آموزشی روان آموز بهترینیه. کتاب‌هایی کامل، بدون اضافه‌گویی و واقعا مختصر و مفیده. محتوای غنی کتاب‌های روان آموز علاوه بر اینکه در طول سال مناسبترین منابع جمع‌بندی هم هستن، اگر دوباره به عقب برگردم حتما از خدمات مشاوره روان آموز هم کمک می‌گیرم.

فریبا میری - رتبه ۳ کنکور ۱۳۹۸

من ابتدا قصد داشتم منابع اصلی رو بخونم ولی به علت کمبود وقت از کتاب‌های روان آموز استفاده کردم که خیلی برام مفید بود و خودم فکر نمی‌کردم تکیه کردن به خلاصه‌ها بتونه همچین نتیجه‌ای برام داشته باشه.

سینا محمدباقری - رتبه ۳ کنکور ۱۴۰۰

با توجه به پراکندگی منابع، حجم گسترده و محدودیت زمانی که داشتم، دنبال یک منبع جامع و در عین حال اقتصادی می‌گشتم و در نهایت کتاب روان آموز رو انتخاب کردم و کاملا راضی بودم.

مرضیه زمانی - رتبه ۷ کنکور ۱۴۰۱

یک بار در آزمون آزمایشی شرکت کردم که در ترتیب پاسخگویی به دروس خیلی کمکم کرد. رتبه‌ام چهار شد، اپ نازنگی رو داشتم، ولی خب دیر باهاش آشنا شدم، از کارگاه رشد خانم خجوی هم استفاده کردم همچنین ممنونم ازشون که یه سری خدمات آموزشی درسایت روان آموز رو رایگان در اختیار داوطلبین قرارمی‌دن.

محمد احمدوند - رتبه ۱۲ کنکور ۱۴۰۱

خوشبختانه پوشش جامع کتاب‌های روان آموز باعث شد که بی‌نیاز از مطالعه منابع اولیه باشم؛ این مسئله به ویژه درباره کتاب آسیب‌شناسی روانی صدق میکرد.

فاطمه ایمانی - رتبه ۴۵ کنکور ۱۴۰۰

کلاس‌های بالینی و رشد خانم خجوی عبور از چالش رو برام ممکن کرد. بازخورد خوبی هم از یادگیریم می‌گرفتم. رشد سه برابر درصدهامو نشون میداد. تمام مطالب سخت و مبهمی که برام وجود داشت با توضیحات عمیق خانم دکتر به نقطه فوتم تبدیل شدن. موسسه روان آموز با تمام کتاب‌ها و کلاس‌ها و اپلیکیشن‌ها یه مرجع بی‌کم و کاست برای کنکور روانشناسیه.

انوشا ناصرطاهری - رتبه ۶ کنکور ۱۴۰۰

مطالعه برای ارشد روانشناسی رو از سایت روان آموز شروع کردم. رفرنس‌های معرفی شده رو پیدا کردم و خوندم. از کتاب‌های روان آموز استفاده کردم و راضی بودم چون پوشش دهی خوبی از نکات اصلی داره.

نیما فریدنی - رتبه ۱ کنکور ۱۳۹۹

من به شخصه چون یک هفته مانده به کنکور مطالعه و مرور منابع را تمام کرده بودم، از طرفی هم دیدی نسبت به شکل کنکور نداشتم و تا حدی هم استرس داشتم، تصمیم گرفتم آزمون جامع آخر را شرکت کنم که بسیار در جمع‌بندی، مطالعه‌ی نکات مهم و جامانده و البته سنجش از خودم، به من کمک کرد.

فائزه قدمی - رتبه ۱ کنکور ۱۳۹۸

من از کتاب‌ها و برنامه نازنگی استفاده کردم. روان آموز موسسه واقعا خوبیه و کیفیت کتاب‌ها خوب است.

مهسا هونجانی - رتبه ۱۱ کنکور ۱۳۹۸

من خیلی از کتاب‌های روان آموز و مطالب سایتشون استفاده کردم و بی‌تعارف به نظرم روان آموز یکی از منطقی‌ترین و صحیح‌ترین کتاب‌های روانشناسی رو داره.

درصد تطابق

می‌دانید که با مطالعه دقیق و کامل کتاب‌های جامع روان‌آموز، می‌توانید در هر درس، درصد بالایی در آزمون کسب کنید. برای تأیید این سخن، روان‌آموز هر سال با ارائه فایل مستندات دقیق، میزان پوشش دهی کتاب‌ها را محاسبه و منتشر می‌کند. درصد تطابق کتب روان‌آموز با کنکور کارشناسی ارشد روانشناسی سال ۱۴۰۲ نیز به شرح زیر است:

برای مشاهده فایل تحلیل درس به درس کنکور ۱۴۰۲ همراه با فایل مستندات، QR code زیر رو اسکن کن!

به نظر شما هواپیما در چند درصد زمان پرواز در مسیر از پیش تعیین شده حرکت می‌کند؟ صفر درصد! سیستم خلبان خودکار در هر ثانیه هزاران بار اختلاف موقعیت فعلی هواپیما را با موقعیتی که باید در آن باشد، محاسبه کرده و دستورهای اصلاحی مورد نیاز را صادر می‌کند. رولف دوبلی در کتاب هنر خوب زندگی کردن می‌گوید: اصلاح، یک جزء همیشگی در مسیر زندگی است و رمز بقا و ماندگاری محسوب می‌شود.

ما هم در روان‌آموز هر چند تمام تلاشمان را برای ارائه بی‌عیب و نقص کتاب‌ها و سایر محصولات انجام می‌دهیم اما معتقدیم، اصلاحات و اضافات را نباید دست کم گرفت. هر چند که هر ساله پس از برگزار شدن کنکور اقدام به جمع‌آوری اطلاعات جدید و به‌روز در تمامی درس‌ها مطابق با آخرین تغییرات کتاب‌های مرجع و منبع اصلی و شیوه طراحی تست طراحان کنکور می‌کنیم (کاری که کمتر موسسه‌ای می‌کند)، اما باز هم پس از انتشار کتاب‌ها، این روند را متوقف نمی‌کنیم. مولفین و همکاران تیم روان‌آموز همه روزه در حال مطالعه و تفحص در باب مباحث علمی و مشاوره‌ای کنکور هستند تا چنانچه محتوا و مطالب جدیدی به دستمان رسید، آن‌ها را با شما نیز به اشتراک بگذاریم. هر چند این کار بسیار سخت و زمان‌بر است، اما از آن‌جا که ما خود را در قبال داوطلبین و مخاطبینمان متعهد و مسئول می‌دانیم، این پروسه پیچیده برایمان شیرین و اثربخش است. این QR code ها در واقع نقش تکمیل‌کننده برای هر کتاب ایفا می‌کنند. ما در طول یک سال تحصیلی از طریق این لینک‌ها با تمام افرادی که کتاب‌ها را تهیه کرده‌اند در ارتباط خواهیم بود و در صورت لزوم محتواهای مکمل از جمله مقالات، مطالب علمی جدید و تست‌های مرتبط را جهت استفاده شما در لینک‌های مربوطه بارگذاری خواهیم کرد. لازم به ذکر است استفاده از محتوای مکمل، فقط در همان سال و ویژه داوطلبانیست که کتب چاپ جدید را تهیه کرده‌اند.

اطلاع‌رسانی‌ها در مورد انتشار محتوای جدید نیز از طریق کانال‌های روان‌آموز در شبکه‌های اجتماعی انجام می‌شود.

۹	فصل ۱ / سال ۱۳۹۳
۳۶	فصل ۲ / سال ۱۳۹۴
۶۲	فصل ۳ / سال ۱۳۹۵
۸۹	فصل ۴ / سال ۱۳۹۶
۱۲۰	فصل ۵ / سال ۱۳۹۷
۱۵۱	فصل ۶ / سال ۱۳۹۸
۱۷۹	فصل ۷ / سال ۱۳۹۹
۲۱۲	فصل ۸ / سال ۱۴۰۰
۲۳۶	فصل ۹ / سال ۱۴۰۱
۲۵۷	فصل ۱۰ / سال ۱۴۰۲

فهرست مطالب

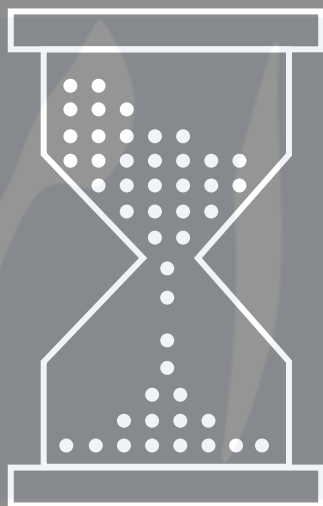
خوشحالیم که روان آموز را انتخاب کرده‌ای و در مسیر تبدیل شدن به یک روانشناس خبره، این فرصت را داریم که کنارت باشیم. تمام تلاش ما این است که همراه بهتری باشیم.

به پایان آمد این دفتر، حکایت ما و شما همچنان باقیست. حالا که به انتهای این فهرست رسیده ای برای بهبود این همراهی، به همکاری ات نیاز داریم. حتی یک ایده که به نظر خودت شاید خیلی کوچک بیاید، ممکن است برای ما حسابی راهگشا باشد. در این لینک یک فرم نظرسنجی هم داریم که به پاس زمانی که برای پاسخگویی اختصاص می‌دهی، جوایز ارزنده‌ای در نظر گرفته‌ایم که پس از برگزاری کنکور به قید قرعه تقدیم خواهد شد.

برای ثبت ایده یا شرکت در نظرسنجی QR code را اسکن کن!

I AM GOING TO BE A PSYCHOLOGIST

داستان یک سفر...

امید داریم لذت گشت و گذار در دنیای این کتاب به جانتان
بنشیند. خوشحال می شویم اگر قبل از شروع این کتاب،
اهداف و رویاهای خود را در این زمینه بنویسید و عکس این
صفحه را برای ما ارسال کنید. این صفحه در مواقع سخت و
بحرانی مطالعه برای کنکور، همیشه کنار توست.

سال ۱۳۹۳

پاسخ نامه تشریحی کنکور ارشد روانشناسی

متون روانشناسی

متن ۱

با اینکه «دروغ سنج‌ها» توسط دولت‌ها، ادارات پلیس و مشاغل که همگی خواهان روش‌های تضمینی برای کشف حقیقت هستند به کار می‌رود، نتایج همیشه درست نیستند. دروغ سنج‌ها به درستی هیجان سنج نامیده شده‌اند، زیرا هدف‌شان اندازه‌گیری تغییرات بدنی است که با آنچه فرد می‌گوید، تضاد دارد. ماشین دروغ سنج، تغییرات را در ضربان قلب، تنفس، فشار خون و فعالیت الکتریکی پوست (پاسخ گالوانیک پوست یا GSR) ثبت می‌کند. در نخستین بخش از آزمون دروغ سنج، شما به لحاظ الکترونیکی به یک ماشین متصل می‌شوید و با چند سؤال خنثی مورد پرسش قرار می‌گیرید («اسم‌تان چیست؟ کجا زندگی می‌کنید؟»). واکنش‌های جسمی شما به عنوان استاندارد (مبنای) ارزیابی آنچه بعداً رخ می‌دهد، عمل می‌کند. سپس، در میان پرسش‌های خنثی چند سؤال انتقادی ازتان پرسیده می‌شود («چه زمانی به بانک دستبرد زدید؟»). فرض بر این است که اگر شما گناهکار باشید، حتی وقتی در انکار آن بکوشید، بدنتان حقیقت را نشان خواهد داد. زمانی که به پرسش‌های اتهام برانگیز پاسخ می‌دهید، ضربان قلب، تعریق و GSR شما به تندی دستخوش تغییر خواهد شد.

نظریه این است؛ اما روانشناسان دریافته‌اند که دروغ سنج‌ها به سادگی قابل اعتماد نیستند. از آنجا که بسیاری از تغییرات در تمام هیجان‌ات مشترک‌اند، ماشین‌ها نمی‌توانند بگویند که آیا نسبت به یک روز مهیج، احساس گناه دارید، یا خشم، بی‌قراری، ذوق‌زدگی یا هیجان‌زدگی. افراد بی‌گناه ممکن است در مورد کل این فرایند دچار تنش و بی‌قراری شوند. آن‌ها ممکن است از نظر جسمی به واژه «بانک» واکنش دهند، نه به این علت که به آن دستبرد زده‌اند، بلکه به این دلیل که اخیراً چک برگشتی داشته‌اند. در مورد آن‌ها، ماشین یک «دروغ» را ثبت می‌کند. اشتباه معکوس نیز رایج است. برخی از دروغ‌گویان ماهر می‌توانند بدون لرزش دروغ بگویند و دیگران یاد می‌گیرند که در طی سؤالات خنثی، با کشیدن عضلات‌شان یا فکر کردن به یک تجربه مهیج، ماشین را دور بزنند!

۱- گزینه ۳) بر اساس متن، دروغ سنج‌ها

(۱) نمی‌توانند هیجان‌ات انسان را تشخیص دهند.

(۲) مورد تأیید دانشمندان هستند.

(۳) مورد علاقه همه دانشمندان نیستند.

(۴) برای پیش‌بینی آنچه افراد می‌گویند، استفاده می‌شوند.

۲- گزینه ۴) ماشین دروغ سنج، تغییرات را در تمام موارد زیر ثبت می‌کند

به جز

(۱) GSR (۲) تنفس

(۳) ضربان قلب (۴) حالات چهره

۳- گزینه ۲) حرف «که» در سطر ۳ اشاره دارد به

(۱) هدف (۲) تغییرات

(۳) تشخیص‌دهنده‌ها (۴) هیجان‌ات

۴- گزینه ۱) بر طبق متن، فرضیه زیربنایی آزمون دروغ سنج این

است که

(۱) بدن ما حقیقت را پنهان نمی‌کند.

(۲) بدن ما نمی‌تواند جلوی دروغ‌گویی مان را بگیرد.

(۳) یک شخص گناهکار، دروغ‌هایی را که گفته به یاد نمی‌آورد.

(۴) یک شخص گناهکار نمی‌تواند به پرسش‌های انتقادی پاسخ

دهد.

۵- گزینه ۱) بر اساس بند دوم، روانشناسان

(۱) مطمئن نیستند که اطلاعاتی که دروغ سنج‌ها می‌دهند، مورد

اعتماد باشد.

(۲) ماشین‌های معتبرتری از دروغ سنج‌ها پیدا کرده‌اند.

(۳) سعی کرده‌اند تا پلیس را از استفاده از دروغ سنج‌ها دلسرد

کنند.

(۴) معتقدند که تغییرات جسمی ناشی از هیجان‌ات نیستند.

۶- گزینه ۴) به کدام یک از سؤالات زیر در متن پاسخ داده نمی‌شود؟

(۱) ماشین دروغ سنج چطور کار می‌کند؟

(۲) ماشین دروغ سنج چه نوع سؤالاتی می‌پرسد؟

۳) آیا ماشین دروغ سنج می‌تواند تغییرات جسمی و هیجانات را تشخیص دهد؟

۴) آزمون دروغ سنج برای چه نوع جرایمی مناسب است؟

● متن ۲

علائم یک فرد عاشق خرید چیست؟ افراد دچار این مشکل اغلب ساعت‌ها به خرید در اینترنت یا فروشگاه‌ها می‌پردازند. کمدهایشان پر از لباس و جواهراتی است که هیچ‌گاه مندرس نمی‌شوند، با برچسب‌های قیمتی که هنوز روی آن‌ها مانده‌اند. خانه‌هایشان ممکن است سرشار از کیسه‌های خرید و جعبه‌هایی باشد که لبریز هستند از اشیای خریداری شده‌ای که هیچ‌گاه استفاده نشده‌اند؛ وسایل آشپزخانه، کتاب‌ها، دستگاه‌های الکترونیکی، DVDها و ده‌ها چیز دیگر. خیلی از عاشقان خرید از مشکل خود آگاه‌اند اما وقتی به مغازه می‌روند، نمی‌توانند به سادگی در مقابل میل به خرید مقاومت کنند. بعضی از آن‌ها از ضعف خود شرمگین‌اند و می‌کوشند تا با ذخیره‌کردن خریدهایشان در مکان‌هایی مانند اتاق زیر شیروانی، جایی که دیگران قادر به دیدن آن‌ها نباشند، آن را پنهان سازند.

روانشناسان معتقدند که دلایل مختلفی برای اعتیاد به خرید وجود دارد. برای برخی افراد، این روشی برای کاهش استرس است. برای دیگران، خرید راهی برای مبارزه با تنهایی یا افسردگی است. برای افرادی که عزت‌نفسی پایینی دارند، خرید می‌تواند روشی برای اثبات خودارزشمندی باشد. گاهی اوقات این مشکل ناشی از بی‌حوصلگی است. خرید جایگزینی برای سایر سرگرمی‌ها و علایق می‌شود و به گذراندن زمان کمک می‌کند. اگرچه خرید می‌تواند موقتاً احساس خوبی به افراد بدهد، اما اغلب تجربه احساس شرم و گناه در پی‌اش می‌آید. وقتی عادات خرید از کنترل خارج می‌شود، افراد نیاز به کمک حرفه‌ای پیدا می‌کنند. آن‌ها می‌توانند با یک مشاور ملاقات کنند یا به سازمان‌هایی مانند عاشقان خرید گمنام بپیوندند. گروه‌های این چنینی می‌کوشند تا به افراد کمک کنند تا دلایل اعتیاد خود را درک کنند و یاد بگیرند که چگونه میل به خرید را کنترل کنند. هدف آن‌ها کمک به مردم برای یافتن راه‌هایی برای کامیابی خویش است که به بدهی‌های سنگین و زندگی مشکل‌ساز منجر نشود.

۷- گزینه ۲) بند پیشین متن با احتمال بیشتری در مورد بحث می‌کند.

۱) خرید آنلاین

۲) اعتیاد به خرید

۳) پندهایی در مورد خریدکردن

۴) عادات خرید

۸- گزینه ۴) بر اساس متن، کدام یک از موارد زیر از دلایل اعتیاد به خرید نیست؟

۱) مقابله با استرس (۲) بی‌حوصلگی و تنهایی

۳) ایجاد خودارزشمندی (۴) مبارزه با احساسات شرم و گناه

۹- گزینه ۳) بر طبق متن، کدام یک از گزاره‌های زیر درست نیست؟

۱) نشانه‌های متعددی از یک فرد عاشق خرید وجود دارد.

۲) عادات خرید در برخی افراد خارج از کنترل است.

۳) عاشقان خرید دوست دارند خریدهای خود را به نمایش بگذارند.

۴) عاشقان خرید چیزهایی می‌خرند که نیازی به آن‌ها ندارند.

۱۰- گزینه ۱) لغت «آن‌ها» در سطر ۸ به چه چیزی اشاره دارد؟

۱) خریدها (۲) مکان‌ها

۳) ضعف‌ها (۴) اتاق‌های زیر شیروانی

۱۱- گزینه ۲) چرا نویسنده در بند آخر عبارت عاشقان خرید گمنام را به کار می‌برد؟

۱) برای معرفی یک وبسایت که در آن خوانندگان بتوانند اطلاعات بیشتری در مورد موضوع کسب کنند.

۲) برای ذکر مثالی از یک سازمان که به عاشقان خرید کمک می‌کند.

۳) برای تأکید بر اینکه باید سازمان‌های حرفه‌ای بیشتری برای کمک به عاشقان خرید وجود داشته باشد.

۴) برای تشویق مشاوران به تبلیغ‌کردن در اینترنت.

۱۲- گزینه ۲) کدام یک از موارد زیر در متن مورد بحث قرار نگرفت؟

۱) دلایل مشکلات خرید

۲) نکاتی که مشاوران به عاشقان خرید توصیه می‌کنند.

۳) کمک حرفه‌ای موجود برای عاشقان خرید

۴) احساساتی که عاشقان خرید قبل و پس از خریدکردن دارند.

● متن ۳

روانشناسان نوین، از واژه خلق‌وخو برای اشاره به استعداد فرد در رفتار به یک شیوه خاص استفاده می‌کنند. خلق‌وخو به سبک رفتار و نه محتوای آن اشاره دارد. این مربوط به این موضوع است که آیا یک فرد معمولاً به دنبال هیجان است یا تنهایی را ترجیح می‌دهد؛ اغلب خود-ابرازگر است یا خجالتی؛ خوش‌رو است یا ترشرو.

شخصیت، از سوی دیگر، یک مجموعه پیچیده تمام‌عیار از صفاتی است که یک فرد را متمایز می‌سازد. برای توصیف شخصی که او را می‌شناسیم، نیاز خواهیم داشت که صدها مشخصه را فهرست کنیم؛ دیر خشمگین می‌شود، در زمان برانگیختگی سرسخت است، عموماً آرام، خواننده صفحات ورزشی، سخاوتمند و ورزشکار است.

۴) زیر سؤال بردن اثربخشی شخصیت در پیش بینی رفتار
 ۱۷- گزینه ۳) عبارت «این پیچیدگی زیاد» در سطرهای ۱۹ و ۲۰ اشاره دارد به

۱) پیش بینی رفتار (۲) آگاهی از شخصیت

۳) ناپایداری در رفتار مردم (۴) علاقه مردم به یکدیگر

۱۸- گزینه ۱) می توان از متن این گونه برداشت کرد که ...

۱) پیش بینی رفتار نسبتاً ناممکن است.

۲) صفات شخصیت به طور پایدار رفتار را پیش بینی می کنند.

۳) روانشناسان پیرامون این که شخصیت و خلق و خو به چه چیزهایی مربوط اند، اختلاف نظر دارند.

۴) ما می توانیم برای دستیابی به تصویر دقیقی از مردم به نظریات هویت فردی تکیه کنیم.

● متن ۴

افزون بر این، اشتباهات ممکن از سرسختی نشئت بگیرند. هیچ کس دوست ندارد یک باور ارزنده را رها کند و هرچه تصمیم زودتر گرفته شده باشد، کنار گذاشتن آن سخت تر است. شرکت های دارویی باید برای دوری از به هدر رفتن هزینه، برای لغو یک طرح پژوهشی رو به شکست سریع تصمیم بگیرند، اما ممکن است اعتراف به اشتباه برایشان سخت باشد. به همین ترتیب، تحلیل گران ممکن است زودتر به یک تفسیر واحد که درک آن ها را دگرگون می کند، پایبند شوند. دید تازه همیشه کمک می کند.

همچنین، افراد معمولاً تأکید زیادی بر چیزهایی که به شخصه دیده و تجربه کرده اند، دارند؛ که این احتمالاً بهترین راهنما برای تصمیم گیری نیست. برای مثال، فردی ممکن است به خاطر اینکه یکی از بستگانش از یک سهام هزاران دلار سود کسب کرده، سهام خیلی با ارزشی را بخرد، و در نهایت ضرر ببیند. در سرمایه گذاری، تأکید زیاد بر اطلاعات دم دستی، به توجیه گرایش اکثر سرمایه گذاران به سرمایه گذاری درون کشور خودشان کمک می کند. با وجود اینکه مردم آمریکا و اروپا می دانند که تنوع در سبد سرمایه گذاری خوب است، اما بیشترشان سرمایه گذاری بسیار سنگینی بر سهام های داخل کشور خود انجام می دهند. اگر آن ها ریسک هایشان را بیشتر گسترش دهند، خیلی ثروتمندتر خواهند بود.

اطلاعات بیشتر در مورد هر نوع تصمیمی مفید است، اما کاهنمن می گوید مردم نسبتاً زمان خیلی زیادی را صرف تصمیمات کوچک می کنند و زمانی ناکافی را صرف تصمیمات بزرگ. آن ها باید تعادل را حفظ کنند. در طول سال های توسعه، برخی شرکت ها به همان میزان برای برنامه ریزی جشن دفتری خود تلاش کردند که برای اتحاد راهبردی شرکت ها وقت گذاشتند.

هر یک از ما، نظریات خود را در مورد هویت فردی شکل می دهیم. ما نه تنها از این نظرات برای توصیف دیگران استفاده می کنیم («جو آدم روراستی است»)، بلکه آن ها را برای پیش بینی نیز به کار می بریم («مورگان بخشنده است، پس می توانم برای قرض گرفتن ۱۰ دلار روی او حساب کنم»). باور به اهمیت صفات شخصیتی بر این فرض استوار است که آگاهی از ویژگی های یک فرد، به ما می گوید که او در آینده چطور رفتار خواهد کرد. با این حال، تلاش برای پیش بینی نحوه عملکرد یک فرد، کمی شبیه به این است که بکوشیم به پیش گویی هوا در ماهی تصادفی از هم اکنون در مکانی تصادفی و در یک زمان تصادفی دست بزنیم. ما معمولاً (ابتدا) به نحوه رفتار فرد نگاه می کنیم و سپس آن رفتار را به یک صفت شخصیتی پایه نسبت می دهیم. بیشتر ما فرض می کنیم که این صفات به طور پایداری بر رفتار دیگران اثرگذارند. ما فکر می کنیم کسی که صادق است، هیچ گاه دروغ به دوستانش دروغ نمی گوید، فریبکاری نمی کند و دست به دزدی نمی زند. اما اغلب در اشتباهیم. برخی روانشناسان این پرسش را مطرح می کنند که آیا مردم واقعاً در بین موقعیت های مختلف به اندازه کافی ثبات دارند که بتوانیم به شناختی از شخصیت او برسیم که در پیش بینی رفتارش مؤثر باشد؟ با این حال این پیچیدگی زیاد، احتمالاً چیزی است که بیشتر ما را به یکدیگر علاقه مند نگه می دارد، چرا که ما بر چگونگی کنار هم قراردادن تکه ها تأمل می کنیم تا به تصویر دقیقی از یک شخص دست یابیم.

۱۳- گزینه ۱) این متن عمدتاً در مورد چه موضوعی بحث می کند؟

۱) خلق و خو و شخصیت

۲) نظریات هویت فردی

۳) عوامل مؤثر در رفتار انسان

۴) موضوعات بحث برانگیز در روانشناسی

۱۴- گزینه ۲) واژه «خجالتی» در سطر ۴ از نظر معنایی نزدیک تر است به ...

۱) پرخاشگر (۲) تودار

۳) شوخ طبع (۴) جدی

۱۵- گزینه ۴) بر اساس متن، خلق و خو

۱) با احساساتی که در موقعیت های مختلف داریم، ارتباط دارد.

۲) به گرایش های نامشخص برمی گردد.

۳) چپستی رفتار است.

۴) نحوه رفتار است.

۱۶- گزینه ۴) هدف نویسنده در بند سوم چیست؟

۱) تعریف تعدادی مفاهیم کلیدی

۲) نشان دادن اینکه افراد چطور یکدیگر را توصیف می کنند.

۳) نمایش تفاوت ها بین افراد

۱۹- گزینه ۴) بند پیشین متن، با احتمال بیشتری در مورد بحث می‌کند.

۱) نحوه تصمیم‌گیری

۲) نحوه کنارگذاشتن باورهای قدیمی

۳) راهبردهایی برای دوری از اشتباهات

۴) دلیلی دیگر برای اشتباهات در تصمیم‌گیری

۲۰- گزینه ۳) واژه «ارزنده» در سطر ۲ از لحاظ معنی نزدیک تر است به

۱) قدیمی (۲) خاص

۳) محبوب (۴) قوی

۲۱- گزینه ۱) بر طبق متن، مردم

۱) زمان زیادی را صرف گرفتن تصمیمات مهم نمی‌کنند.

۲) بهتر است مبنای تصمیم‌گیری خود را بر تجارب شخصی‌شان بگذارند.

۳) به راحتی تصمیماتی را که مدت‌ها پیش گرفته‌اند، رها می‌کنند.

۴) معمولاً از تجارب سایرین به عنوان راهنمایی برای تصمیم‌گیری استفاده نمی‌کنند.

۲۲- گزینه ۴) لغت «شان»^۱ در سطر ۱۴ اشاره دارد به

۱) سهام‌ها (۲) سبدهای سرمایه‌گذاری

۳) کشورهای خود (۴) مردم آمریکا و اروپا

۲۳- گزینه ۲) نگرش نویسنده نسبت به شرکت‌هایی که درون کشورهای خودشان سرمایه‌گذاری می‌کنند، چیست؟

۱) طعنه‌آمیز (۲) مخالفت‌آمیز

۳) ذهنی (۴) تردیدآمیز

۲۴- گزینه ۳) کدام یک از موارد زیر به بهترین نحو سازمان‌بندی این متن را توصیف می‌کند؟

۱) جنبه‌هایی از یک مسئله مورد مقایسه و مقابله قرار می‌گیرند.

۲) بحث‌هایی به نفع و در مخالفت با یک مسئله ارائه می‌شوند.

۳) علل یک مشکل ارائه می‌شوند و نمونه‌هایی ذکر می‌شود.

۴) نمونه‌هایی از یک مسئله مطرح می‌شود و تعمیم صورت می‌گیرد.

● متن ۵

منظور ما از «با استعداد» یا نابغه بودن چیست؟ واضح‌ترین شیوه این است که به کاری که یک فرد انجام می‌دهد نگاه کنیم و اگر موفقیت چشمگیری داشت، به او برچسب با استعداد بزنیم. مسیر صرفاً کمی، «تعریف درصدی»، به جای افراد، درصدهای ساده، مانند پنج درصد بالای جمعیت را بررسی می‌کند و طبق تعریف، به آن‌ها برچسب نابغه می‌زند. این تعریف، در سایه پیدایش آزمون‌های هوش که مورد علاقه شخصیت‌های برجسته‌ای مانند پروفیسور هانس آیزنک

بودند، محبوبیت خود را از دست داد، جایی که می‌شد از مجموعه‌ای از آزمون‌های کتبی یا شفاهی هوش عمومی به نمره هوش رسید.

آزمون هوش هم به نوبه خود افول یافت، بیشتر افرادی که در هزاره جدید به مطالعه هوش و خلاقیت می‌پردازند، اکنون تعریف گسترده‌تری را ترجیح می‌دهند؛ آن‌ها رویکردی چندوجهی را به کار می‌گیرند که در آن به جای تمرکز صرف بر دستاورد تحصیلی، استعدادها در بسیاری از زمینه‌ها به رسمیت شناخته می‌شود. بنابراین، اگر فرض کنیم که افراد با استعداد، خلاق یا نابغه ممکن است نیاز به ارزیابی در طیف وسیعی از توانایی‌ها داشته باشند، آیا این یعنی که هوش می‌تواند به عنوان یک گرایش ژنتیکی یا ارثی در خانواده‌ها جریان یابد؟ آیا ناکارآمدی روانی، مانند اسکیزوفرنی، می‌تواند ظرفیت ذهنی سازمان‌یافته‌ای باشد که از والدین به فرزند می‌رسد؟

آزمایش‌های حیوانی، این پرسش و در کل این موضوع را که آیا ژنتیک، محیط یا ترکیبی از این دو سبب‌ساز هوش و توانایی خلاقانه است، توضیح می‌دهند. گونه‌های مختلف موش‌ها، تفاوت‌های زیادی در هوش یا «استدلال موش» نشان می‌دهند. اگر این موش‌ها در شرایط عادی پرورش یابند و سپس برای رسیدن به یک هدف غذایی از یک ماز عبور کنند، گونه «روشن»، چرخش‌های اشتباه بسیار کمتری نسبت به «کدر» مرتکب می‌شود. اما اگر محیط گرفته و کسل‌کننده شود، تعداد خطاها برابر می‌شود. با بازگشت موش‌ها به یک ماز هیجان‌انگیز، اختلاف به حالت قبلی اما بسیار کوچک‌تر از آن، باز می‌گردد. به عبارت دیگر، یک موش کدر در یک محیط تحریک‌آمیز تقریباً به خوبی یک موش روشن که در یک محیط معمولی کسل است، رفتار می‌کند. این در مورد انسان‌ها نیز صادق است؛ ممکن است فردی با هوش ذاتی به دنیا بیاید، اما اینکه به فردی خلاق یا حتی نابغه تبدیل شود یا خیر، به محیط بستگی دارد.

۲۵- گزینه ۲) هدف نویسنده در این متن چیست؟

۱) شرح دادن (۲) توضیح دادن

۳) مقایسه کردن (۴) توصیف کردن

۲۶- گزینه ۲) بر طبق متن، آزمون هوش

۱) توسط هانس آیزنک معرفی شد.

۲) ارزش عددی به هوش می‌دهد.

۳) هنوز ابزار اندازه‌گیری معتبری برای هوش است.

۴) استعدادها را در حوزه‌های مختلف به رسمیت می‌شناسد.

۲۷- گزینه ۱) لغت «شخصیت‌های برجسته» در سطر ۵ می‌تواند به بهترین نحو با جایگزین شود.

۱) متخصصان (۲) پژوهشگران

۳) افراد مشهور (۴) پروفیسورهای جهان

۴. قراردادن یافته‌های تحقیق در چهارچوب تحقیقات قبلی. بر این اساس محقق بیان می‌کند که تحقیقات قبلی چه سهمی در روشن شدن مسئله مورد بررسی داشته‌اند و تحقیق فعلی در گسترش دانش مربوط به مسئله مورد بررسی چه نقشی خواهد داشت.

۵. کمک به تدوین سوالات و فرضیه‌های تحقیق. با مراجعه به پژوهش‌های قبلی و بازنگری سابقه پژوهش، محقق می‌تواند به تدوین سوالات و فرضیه‌های تحقیق اقدام کند.

۶. کمک در ارائه کاربرد یافته‌های تحقیق. چرا که تحقیقات قبلی نقطه جهشی برای کارهایی است که باید مبتنی بر آن باشد بررسی دقیق تحقیقات گذشته نه تنها در تفسیر یافته‌های تحقیق به محقق کمک می‌کند بلکه در نشان دادن کاربردهای یافته‌های تحقیق و در ارائه رهنمودهای مناسب محقق را یاری می‌کند.

بنابراین پیشینه مطالعاتی عبارت است از؛ شناسایی و مطالعه نقادانه پژوهش‌هایی که در گذشته انجام شده است و با موضوع مورد پژوهش محقق ارتباط موضوعی مستقیم یا غیر مستقیم دارد. در این قسمت در بخش تدوین ادبیات تحقیق و رساله اهمیت دارد اما مطالعه پیشینه تحقیق در کلیه مراحل تحقیق می‌تواند انجام شود زیرا مطالعه و بررسی پیشینه موضوع در سایر مراحل تحقیق نیز تأثیرگذار است.

۳۲-گزینه ۱) جنسیت

متغیر کنترل، متغیری است که اثر آن باید خنثی یا کنترل شود. متغیرهای کنترل توسط محقق کنترل می‌شوند تا هرگونه اثر احتمالی آن‌ها در پدیده مورد مشاهده حذف یا کنترل گردد تفاوتی که متغیر کنترل با متغیر تعدیل کننده دارد، این است که اثر متغیر کنترل خنثی، کنترل یا حذف می‌شود. در حالی که اثر متغیر تعدیل کننده مورد مطالعه قرار می‌گیرد. و به عبارتی متغیر تعدیل کننده را متغیر مستقل دوم نیز می‌گویند برخی از متغیرها مانند جنسیت، هوش و وضعیت اجتماعی - اقتصادی می‌توانند در برخی شرایط به هر دو صورت متغیر کنترل و متغیر تعدیل کننده استفاده شوند. به طور کلی محقق در هنگام تدوین طرح تحقیق و فرضیه‌ها باید تصمیم بگیرد که کدام متغیرها را مطالعه و کدام متغیرها را کنترل کند. بنابراین با توجه به موضوع مورد نظر متغیر کنترل در بررسی رابطه میان میزان یادگیری و هوش در دانش آموزان دختر تحت روش‌های تدریس مختلف، جنسیت را می‌توان به عنوان متغیر کنترل لحاظ کرد، چرا که هوش به عنوان متغیر پیش بین، میزان یادگیری به عنوان متغیر ملاک، روش‌های تدریس مختلف به عنوان متغیر تعدیل کننده یا متغیر مستقل دوم یا متغیر پیش‌بینی کننده دوم قلمداد می‌شود. در حالی که

۲۸- گزینه ۳) در بند سوم، نویسنده می‌کوشد تا

۱) مثال ارائه کند.

۲) نتیجه‌گیری کند.

۳) به پرسشی که در متن مطرح شد، پاسخ دهد.

۴) یافته‌های پژوهشگران درباره هوش را زیر سؤال ببرد.

۲۹- گزینه ۲) چرا نویسنده در بند سوم به موش‌ها اشاره می‌کند؟

۱) تا تعدادی از آزمایش‌های حیوانی را بررسی کند.

۲) تا به یک سؤال پاسخ دهد.

۳) تا استدلال موش را با استدلال انسان مقایسه کند.

۴) تا از حیوانات باهوش مثال بزند.

۳۰- گزینه ۳) می‌توان این‌گونه از متن برداشت کرد که نویسنده باور

دارد

۱) هوش یک صفت ذاتی نیست.

۲) هیچ راهی برای تصمیم‌گیری در مورد آنچه سبب‌ساز هوش است، وجود ندارد.

۳) محیط نقش پررنگ‌تری در شکل‌گیری خلاقیت ایفا می‌کند.

۴) نابغه بودن به این معناست که شخص با هوش درونی متولد شده است.

آمار و روش تحقیق

۳۱- گزینه ۲) کلیه مراحل تحقیق

بررسی ادبیات و پیشینه تحقیق علاوه بر برقراری ارتباط تحقیق موردنظر با تحقیقات گذشته و کسب بینش وسیع نسبت به روش‌شناسی تحقیق مقاصد و اهداف خاصی را نیز شامل می‌شود. ۱. محدود کردن مسئله تحقیق که باعث می‌شود محقق مسئله محدودی را انتخاب کند و آن را به طور کامل مورد بررسی قرار دهد نه اینکه مسئله بسیار گسترده و کلی را شروع کند و آن را به صورتی ضعیف و ناتمام به اتمام برساند.

۲. انتخاب روش شناسی دقیق با بررسی پیشینه تحقیق، محقق از روش تحقیق، جامعه و نمونه آماری، شیوه نمونه‌گیری، ابزار اندازه‌گیری آگاهی‌پیدامی‌کند و با رفع نواقص و اشکالات روش‌شناسی تحقیقات گذشته تحقیق خود را بر اساس روش شناسی دقیق‌تری انجام می‌دهد که می‌تواند انتخاب راهبردها و روش‌شناسی تحقیق دقیق و مناسب باشد.

۳. از دوباره‌کاری پرهیز می‌شود. هنگام مطالعه ادبیات تحقیق محقق ممکن است با چند تحقیق مشابه که کم‌وبیش روش‌های یکسان در آن‌ها به کار برده شده و همه آن‌ها در کسب نتایج موثر و معنادار ناتوان بوده‌اند، مواجه شود. در این صورت او می‌تواند با تجدیدنظر در بیان مسئله و روش‌شناسی تحقیق، تحقیق را تکرار کند.

خطای نوع دوم زمانی اتفاق می‌افتد که فرض صفر غلط باشد ولی پژوهشگران این فرض را قبول کند. به احتمال خطای نوع دوم بتا گفته می‌شود.

در گزینه اول؛ رد فرض صفر درست. گزینه دوم؛ تایید فرض صفر نادرست. گزینه سوم؛ رد فرض صفر نادرست. گزینه چهارم؛ تایید فرض صفر درست.

(α): خطای نوع اول

($1-\alpha$): عدم شواهد کافی

(β): خطای نوع دوم

($1-\beta$): توان آزمون

۳۶- گزینه ۲) تغییرات آن اندازه گیری می شود

متغیر وابسته به آن معلول، برون داد، ملاک، پاسخ و نتیجه نیز می‌گویند، تغییری است که تغییرات آن تحت تاثیر متغیر مستقل است و بر اساس اندازه‌گیری و دست‌کاری متغیر مستقل اندازه‌گیری و مورد مشاهده قرار می‌گیرد به عبارت دیگر متغیر وابسته آن چیزی است که پژوهشگر تمایل دارد آن را تبیین کنند. متغیر مستقل با نام‌های محرک، علت، درون‌داد، پیش‌بینی‌کننده، پیش‌بین یا عامل، تغییری است که پیش‌بینی از روی آن صورت می‌گیرد و توسط محقق دست‌کاری می‌شود تا اثرات آن بر متغیر دیگری که متغیر وابسته است روشن شود که متغیر مستقل یک ویژگی از محیط فیزیکی یا اجتماعی است که بعد از انتخاب دخالت یا دست‌کاری شدن توسط محقق مقادیری را می‌پذیرد تا تاثیرش بر متغیر دیگر یعنی متغیر وابسته، مشاهده شود.

۳۷- گزینه ۳) گزینش تصادفی

طرح‌های شبه آزمایشی یا به عبارتی طرح‌های نیمه تجربی طرح‌هایی هستند که کنترل کمتر، رضایت بخش است. و تنها هنگامی به کار می‌رود که انتخاب افراد به روش تصادفی امکان پذیر نیست. کنترل آن‌ها از طرح‌های آزمایشی مقدماتی یا طرح‌های پیش‌آزمایشی بیشتر است. در علوم انسانی به دلایل مختلف محقق نمی‌تواند به طور کامل و دقیق متغیرهای تحقیق را دست‌کاری کنند لذا استفاده از طرح‌های شبه آزمایشی ضروری است بنابراین در علوم انسانی و به ویژه در علوم تربیتی بیشتر طرح‌های مورد استفاده از این نوع هستند اما طرح‌های پیش‌آزمایشی یا به عبارتی طرح‌های آزمایشی مقدماتی ضعیف‌ترین نوع طرح هستند زیرا در آن نه گروه گواه وجود دارد و نه روشی برای معادل کردن گروه‌ها و حداقل کنترل را اعمال می‌کنند.

اما قوی‌ترین طرح تحقیق آزمایشی طرح‌های آزمایش حقیقی هستند که حداکثر کنترل را اعمال می‌کنند و برای معادل کردن گروه‌ها و انتخاب گروه آزمایشی برای اعمال مداخله از روش تصادفی

جنسیت در موضوع باید کنترل شود، چون اثر جنس پسر در تحقیق لحاظ نشده است. لذا یکی از راه‌های کنترل، همگن سازی است و باید افراد از یک جنس انتخاب شوند تا به نتایج پژوهشی لطمه ای وارد نشود.

۳۳- گزینه ۴) روش آموزش چند رسانه‌ای بر انتقال یادگیری در افراد توانمند موثرتر از افراد با توانایی پایین است

متغیر تعدیل‌کننده، تغییری است که روابط بین دو متغیر مستقل و وابسته اثر می‌گذارد و در واقع متغیر تعدیل‌کننده عاملی است که به وسیله محقق انتخاب، اندازه‌گیری یا دست‌کاری می‌شود، تا مشخص شود که تغییر آن موجب تغییر رابطه بین متغیر مستقل و متغیر وابسته (مورد مشاهده) می‌شود یا نه. این متغیر برای توصیف متغیر مستقل معینی به کار برده می‌شود و یک متغیر مستقل ثانوی به حساب می‌آید.

به عبارتی متغیر تعدیل‌کننده متغیر کیفی و کمی است که جهت یا میزان رابطه بین متغیرهای مستقل و وابسته را تحت تاثیر قرار می‌دهد لذا دخالت دادن تاثیر این متغیر می‌تواند رابطه متغیر مستقل و وابسته را کم و زیاد کند. در فرضیه "روش آموزش چند رسانه‌ای بر انتقال یادگیری در افراد توانمند مؤثرتر از افراد با توانایی پایین است" آموزش چند رسانه‌ای به عنوان متغیر مستقل، انتقال یادگیری به عنوان متغیر وابسته، سطح توانایی به عنوان متغیر تعدیل‌کننده است، چون پژوهشگر می‌خواهد تاثیر آن را بر رابطه آموزش چند رسانه‌ای و انتقال یادگیری مورد مطالعه قرار دهد.

۳۴- گزینه ۲) فرضیه

فرضیه حدس خردمندانه و گمان احتمالاتی است و به عنوان چراغی برای محقق است تا مسیر پژوهش را در آن پیدا کند. لذا پاسخ احتمالی پژوهشگر به سوالات تحقیق بر اساس آگاهی‌هایش در قالب فرضیه پژوهشی بیان می‌شود که فرضیه می‌تواند رد یا تایید شود و اثبات شدنی نیست.

۳۵- گزینه ۴) $1 - \alpha$

توان یک آزمون برابر است با احتمال رد فرض صفر هنگامی که این فرض واقعاً غلط باشد. به عبارت دیگر توان آزمون مساوی است با احتمال تایید فرض یک یا احتمال تایید فرض خلاف وقتی که این فرض واقعاً درست است. توان آزمون مکمل خطای نوع دوم است و برابر است با؛

$$1 - \beta$$

بنابراین خطای نوع اول عبارت است از؛ رد فرض صفر در حالی که این فرض درست باشد. احتمال خطای نوع اول یا سطح معناداری را با آلفا نشان می‌دهند.

۳۹-گزینه ۴) روابط علی بالقوه بین متغیرها را آشکار نمی‌سازد تحقیق پس رویدادی روشی است که در آن علل احتمالی پدیده‌ها و رویدادها به صورت بازنگرانه یا گذشته‌نگر مورد بررسی و شناسایی قرار می‌گیرد. می‌توان برای تحقیق موضوع‌های مانند بررسی علل موثر بر طلاق، بررسی عوامل بزهکاری در نوجوانان و جوانان، بررسی عوامل روانی اجتماعی موثر بر گرایش به خودکشی از روش تحقیق پس رویدادی استفاده کرد در حالی که علل واقعی پدیده‌ها یا رابطه ی حقیقی بین متغیرها را در تحقیقات آزمایشی که در محیطی با کنترل تمام متغیرهای ناخواسته صورت می‌گیرد می‌توان شناسایی کرد لذا در تحقیقات پس رویدادی به دشواری می‌توان علیت را بر مبنای اطلاعات جمع‌آوری شده، نتیجه گرفت. در تحقیقات پس رویدادی به دلیل فقدان کنترل محقق نمی‌تواند متغیر مستقل را دست‌کاری کند و آزمودنی‌ها را به طور تصادفی انتخاب کند چرا که متغیر مستقل قبلاً اتفاق افتاده است. مقوله‌بندی آزمودنی‌ها به دو گروه دو مقوله‌ای مشکل‌ساز است. هنگامی که یک رابطه کشف می‌شود به دشواری می‌توان مشخص کرد کدام علت است و کدام معلول در واقع شکل علیت معکوس وجود دارد. بنابراین رابطه بین دو عامل زمان رابطه علت و معلولی نیست. در این تحقیقات مشکل تفسیر نتایج نیز وجود دارد یعنی بر مبنای این که چون متغیر مستقل قبل از متغیر وابسته رخ افتاده است نمی‌توان نتیجه گرفت که متغیر مستقل علت متغیر وابسته است.

۴۰-گزینه ۳) خط پایه

دوره خط پایه دوره قبل از عمل آزمایشی که در آن رفتار آزمودنی به دفعات متعدد مشاهده می‌شود و این عمل تا زمانی که ثبات نسبی در رفتار به وجود آید ادامه پیدا می‌کند. لذا مرحله‌ای که آزمودنی هنوز هیچ‌گونه درمان یا آزمایشی را دریافت نکرده است و فراوانی رفتار هدف قبل از شروع آزمایش را مرحله خط پایه می‌نامند. به عبارت دیگر بررسی نرخ پایه یا خط پایه در وضعیت اولیه و پیش از عمل آموزش یا آزمایشات صورت می‌گیرد و هدف آن ادراک از وضعیت بالفعل و اولیه آزمودنی است. طرح‌های تک آزمودنی بیشتر طرح‌های مورد استفاده در نظام رفتارگرایی هستند و مبتنی بر اصل تقویت و تنبیه می‌باشند.

۴۱-گزینه ۳) سه سویه سازی

مثلث‌سازی یا سه سویه سازی اشاره می‌کند به جستجوی ثبات و هم‌خوانی بین یافته‌های حاصل از مشاهده‌گری‌های مختلف، ابزارهای مختلف، روش‌های مختلف، مشاهده در زمان‌ها، مکان‌ها و موقعیت‌های مختلف. مثلث‌سازی عبارت است از مقایسه اطلاعات برای تعیین اینکه همگرایی در مورد یک مفهوم یا یافته وجود دارد یا نه. به عنوان مثال برای بررسی میزان فراوانی یک رفتار می‌توان از روش سه سویه‌سازی استفاده کرد، از جمله از مشاهده،

استفاده می‌شود به عبارتی جامع‌تر، در تحقیقات نیمه تجربی امکان‌پذیر است. گزینش تصادفی و کنترل یا دست‌کاری کامل متغیرها وجود ندارد و فقط در این طرح‌ها انتصاب یا جای‌گذاری تصادفی وجود دارد. به عبارتی بهتر، فرض کنید معلمی در نقش محقق می‌خواهد یک آزمایش را انجام دهد چنانچه از دانش آموزانی استفاده می‌کند که خود می‌داند همکاری لازم را در این نوع تحقیقات انجام می‌دهند، انتخاب کند تحقیق از نوع نیمه تجربی یا شبه آزمایشی می‌باشد چرا که محقق انتخاب آزمودنی‌ها را به طور تصادفی انجام نداده است. اما چنانچه همین محقق به روش تصادفی مثل قرعه‌کشی تعداد نمونه مورد نظر را از بین دانش آموزان انتخاب کند از روش طرح آزمایش حقیقی یا واقعی استفاده کرده است.

۳۸-گزینه ۱) توصیفی

بررسی میزان شیوع صرفاً یک گزارش توصیفی از وضعیت اختلالات خواندن را فراهم می‌کند و کاری به ارتباط آن متغیر با دیگر متغیرها ندارد لذا از روش همبستگی استفاده نمی‌کنیم. در واقع هدف محقق در تحقیقات توصیفی، توصیف عینی و واقعی و منظم خصوصیات یک موقعیت با یک موضوع است. پژوهشگر توصیفی، سعی می‌کند تا آنچه هست را بدون هیچ‌گونه دخالت یا استنتاج ذهنی گزارش دهد و نتایج واقعی و عینی از موقعیت را بگیرد. در بررسی میزان شیوع اختلالات خواندن در دانش آموزان مقطع ابتدایی نیز از روش توصیفی استفاده می‌شود چون پژوهشگر تنها سعی دارد میزان شروع اختلالات خواندن را در دانش آموزان مقطع ابتدایی گزارش کند. تحقیقات توصیفی نیز به عبارتی نتایج مورد نظر در بستر واقعی و حقیقی آن موقعیت مدنظر قرار می‌گیرد و هیچ‌گونه عامل دست‌کاری در آن دیده نمی‌شود. در پژوهش‌های موردی که معمولاً تعداد آزمودنی‌ها کم است و برای موارد استثنایی به کار می‌رود که مطالعات همه‌جانبه روی آزمودنی به ارمغان می‌آورد. تحقیقات طولی و تحقیقات عرضی (مقطعی) جزء تحقیقات پیمایشی می‌باشد.

برای این منظور در تحقیق طولی افراد یکسان و معین در طول یک دوره زمانی طولانی و مختلف مطالعه می‌شوند. روش طولی به محقق این امکان را می‌دهد که اشخاص یکسان را در فواصل زمانی منظم و مختلف با خودشان مقایسه کنند و تغییراتی که با گذشت زمان در رفتار و ویژگی‌های آن‌ها رخ می‌دهد، مورد مشاهده قرار دهد. در حالی که با توجه به این موضوع چنین چیزی برداشت نمی‌شود که دانش آموزان را در یک دوره طولانی مورد مشاهده و بررسی قرار دهیم. بلکه در تحقیقات مقطعی یا عرضی افراد مختلف در یک مقطع زمانی معین مطالعه می‌شوند. در این تحقیق تغییرات را از طریق مقایسه همزمان گروه‌های مختلف سنی مطالعه می‌کنند که باز هم در این نوع موضوع چنین چیزی استنتاج نمی‌شود.

افرادی که نمرات پایین کسب کرده انتخاب می‌کند. و سپس به تجزیه و تحلیل عملکرد خود در کلاس می‌پردازد. به عبارتی در نمونه گیری هدفمند جزء نمونه گیری غیر تصادفی است چرا که خود محقق نمونه خود را انتخاب می‌کند.

۴۳- گزینه ۱) کلاس

در نمونه‌گیری خوشه‌ای واحد تحلیل یک خوشه یا گروهی از آزمودنی‌ها در نظر گرفته می‌شود که در سوال مورد نظر، کلاس واحد تحلیل است زیرا کلاس به عنوان گروه نمونه انتخاب شده و قرار است بررسی‌ها روی این گروه نمونه انجام شود.

۴۴- گزینه ۱) •

روش پژوهش همبستگی اشاره به همپراشی استاندارد دو متغیر دارد. به همین خاطر است که واریانس دو متغیر تقسیم به مضرب پراکندگی تک تک آن‌ها می‌شود. با توجه به سوال مورد نظر به دلیل وجود نمرات ثابت در یک متغیر هیچ رابطه بین دو متغیر وجود ندارد و همبستگی بین آن‌ها صفر است.

۴۵- گزینه ۱) •

چنانچه فراوانی مشاهده شده در تمامی خانه‌ها یکسان باشد فراوانی مورد انتظار هم یکسان خواهد بود. بنابراین صورت کسر آزمون خی دو که به کسر فراوانی مشاهده شده از مورد انتظار (فراوانی مشاهده شده منهای فراوانی مورد انتظار) نیز صفر خواهد بود. زمانی که صورت صفر باشد کل کسر یا به عبارتی خی دو مورد نظر صفر خواهد بود.

۴۶- گزینه ۲) F کوچک‌تر از ۱

صورت نسبت این آزمون مورد نظر (مجموعه مجذورات بین گروهی) تحت تاثیر اختلاف بین گروه‌ها قرار دارد. و مخرج آن نسبت این آزمون (مجموعه مجذورات درون گروهی) نشان‌دهنده خطای ناشی از پراکندگی در درون گروه‌ها است. کاهش اختلاف بین گروه‌ها منجر به کاهش مقدار صورت و در نتیجه کاهش نسبت آزمون کل می‌گردد. در سوال مورد نظر هم میانگین و هم واریانس گروه‌ها به هم نزدیک است و به احتمال زیاد مقدار آزمون مورد نظر از یک کوچک‌تر خواهد بود.

۴۷- گزینه ۴) نمرات گروه‌های حاشیه‌ای در تکرار سنجش به میانگین نزدیک‌تر می‌شود.

پدیده رگرسیون کشف بزرگ گالتون بود، می‌گفت نمرات قد فرزندان والدین بلند قد و کوتاه قد به میانگین پسرقت می‌کند. بنابراین وقتی نمونه‌گیری از گروه‌های حاشیه‌ای و انتهای توزیع صورت می‌گیرد، پدیده رگرسیون رخ می‌دهد. به عبارت دیگر والدین بلند قد، فرزندان به نسبت میانگین قد والدین خواهند داشت.

مصاحبه، و آزمون. یا از نظر زمانی می‌توان در ماه‌های خرداد ماه تیر ماه و مرداد ماه به بررسی میزان فراوانی (رفتار) موضوع مورد نظر پرداخت. و حتی از نظر مکانی می‌توان در مکان‌هایی از جمله خانه مدرسه (دانشگاه) و نهادها و کانون‌هایی که فرد می‌تواند در آن مشغول باشد از جمله محیط کار...

۴۲- گزینه ۴) با توجه به اهداف تحقیق اطلاعات خوبی دربر داشته باشد

نمونه گیری هدفمند که به آن نمونه گیری قضاوتی و نظری نیز می‌گویند. نوعی از نمونه گیری غیر تصادفی است که موارد استفاده متعددی دارد در این نمونه گیری محقق سعی می‌کند با استفاده از قضاوت و داوری شخصی و تلاش سنجیده نمونه انتخاب کند که در حد امکان معرف جامعه مورد مطالعه باشد. از نمونه گیری هدفمند معمولاً در موارد زیر استفاده می‌شود؛

۱. در شرایطی که مشخص کردن جامعه مورد مطالعه غیرممکن یا پرهزینه باشد یعنی هنگامی که فهرست عناصر جامعه قابل دسترسی نباشد؛ برای مثال پیدا کردن فهرست کامل از معتادان تزریقی، کاری غیرممکن پرهزینه و بسیار دشوار است.

۲. انتخاب نمونه‌ها از موارد خاص؛ برای مثال محقق که قصد دارد در مورد تاثیر کاربرد راهبردهای مدیریت زمان بر بهره‌وری سازمانی تحقیق کند. ممکن است تنها سازمان‌هایی که در این زمینه موفق بوده‌اند را انتخاب کند یا ممکن است هم سازمان‌هایی که در این زمینه موفق بوده‌اند و هم موفق نبوده‌اند را انتخاب کند.

۳. انتخاب مجموعه‌ای از موارد برای تحقیقات عمیق؛ برای مثال محقق که قصد دارد در مورد خانواده‌های مسئله آفرین تحقیق کند که باید برای شناسایی ملاک‌های لازم برای انتخاب چنین خانواده‌هایی از نظر و قضاوت متخصصان به ویژه جامعه‌شناسان خانواده استفاده کند.

۴. تحقیقات کیفی؛ وقتی که محقق در تحقیقات کیفی برای ایجاد و توسعه نظریه به جمع آوری رمزگردانی و تحلیل داده‌ها در طی یک فرایند پیوسته اقدام می‌کند، به طور تدریجی در مورد حجم نمونه تصمیم‌گیری می‌کند.

به عبارتی دیگر در نمونه گیری هدفمند، قصد محقق انتخاب مواردی است که با توجه به هدف تحقیق اطلاعات زیادی داشته باشد هدف این نمونه‌گیری انتخاب نمونه‌ای نیست که دقیقاً معرف جامعه تعریف شده باشد، بلکه قصد آن است که از طریق افراد انتخاب شده درک عمیقی از موضوع مورد مطالعه حاصل شود. به عنوان مثال مانند معلمی که می‌خواهد از میزان بازدهی و عملکرد خود در کلاس اطلاعاتی به دست آورد که دو نفر را انتخاب می‌کند نفر اول را از افرادی که نمرات بالایی گرفتند و نفر دوم را از

گزینه دوم، معادل ناپارامتریک تی وابسته.
گزینه چهارم، معادل ناپارامتریک تی مستقل است.

۵۰- گزینه ۲) تحلیل کوواریانس

به منظور بررسی و تحلیل و تفسیر داده‌های حاصل از طرح‌های پیش‌آزمون پس از تحلیل کوواریانس استفاده می‌شود. به عبارتی تحلیل کوواریانس به منظور تعدیل تفاوت‌های اولیه بین گروه‌ها و همبستگی بین میانگین‌ها به کار می‌رود. به عبارتی ساده‌تر برای طرح‌هایی که پیش‌آزمون اثر مداخله‌گر ایفا می‌نماید، تحلیل کوواریانس بهترین روش تحلیل محسوب می‌شود.

روانشناسی مرضی و کودکان استثنائی

۵۱- گزینه ۳) فکر کردن درباره‌ی یک کار، مثل انجام دادن آن کار است.

در مدل فکر و عمل، روانشناسان معتقدند که بیماران مبتلا به OCD قادر نیستند شناخت‌ها را از رفتارها تفکیک کنند؛ به عبارت دیگر، فکر کردن به یک فکر بد به همان اندازه انجام دادن رفتار بد وحشتناک و استرس‌آور است و باور داشتن به اینکه تجربه کردن یک فکر خاص درباره‌ی یک رویداد خاص، شانس وقوع آن رویداد را افزایش می‌دهد.

۵۲- گزینه ۱) گزارش پسیکولوژیک سریع و بلافاصله پس از تروما

در سال‌های گذشته این باور رواج داشته است که دی بریفینگ یا گزارش سریع قربانیان آسیب، در ۲۴ تا ۷۲ ساعت بعد از رویداد تروماتیک می‌تواند از ایجاد اختلال استرس پس از سانحه جلوگیری کند. نحوه دقیق این نوع مداخله از رویکردی به رویکرد دیگر متفاوت است، اما رایج‌ترین تکنیک‌های مورد استفاده عبارت‌اند از روش‌هایی که آن‌ها را مداخله بحران و مدیریت استرس حوادث حاد می‌نامند.

دی بریفینگ در روانشناسی در دو جا به کار می‌رود: در تحقیقات روان‌شناختی است که به یک مصاحبه کوتاه مدت بین محقق و آزمودنی بلافاصله بعد از شرکت آزمودنی در تحقیق اشاره دارد. در مورد درمان اختلالات روانی مخصوصاً اختلالات اضطرابی دی بریفینگ به مداخله روان‌شناختی سریع، بلافاصله بعد از روی دادن تروما گفته می‌شود.

۵۳- گزینه ۴) رنج، معلولیت، نابسامانی و نقص در هیجان‌های اجتماعی

تعریف اختلال روانی را این‌طور بیان کرد:

یک گروه از سمپتوم‌های هیجانی (احساسات)، شناختی (فکری) یا رفتاری که ۱. باعث رنج شخصی می‌شوند یا، ۲. در روابط اجتماعی، شغلی، تحصیلی و یا سایر زمینه‌های زندگی مشکلات جدی و نابسامانی به وجود می‌آورند.

بازگشت آماری؛ گاهی آزمودنی‌ها بر اساس نمرات بسیار بالا یا پایین و نه بر اساس نمره معدل کل گروهی در گروه آزمایشی یا گواه قرار داده می‌شوند و همین دلیل گروه‌های متشکل از دو سر انتهای در اندازه‌گیری مجدد نمراتشان به معدل کل گروه بازگشت می‌کند.

به عبارت دیگر بازگشت آماری که گاهی در موقعیت پیش‌آزمون پس از آزمون رخ می‌دهد به این معناست که گاهی افرادی که در پیش‌آزمون نمرات بالاتری می‌گیرند. احتمالاً در آزمون مجدد نمرات نسبتاً پایین‌تری به دست می‌آورند. برعکس افرادی که در پیش‌آزمون نمرات کمتری می‌گیرند و احتمالاً در آزمون مجدد نمره‌های بیشتری خواهند گرفت و به این ترتیب در پس‌آزمون یک بازگشت طبیعی در جهت میانگین وجود دارد. بنابراین افرادی که در آزمون اول بالاترین و پایین‌ترین نمره‌ها را گرفته‌اند لزوماً در آزمون مجدد بالاترین و پایین‌ترین نمره‌ها را کسب نخواهند کرد. بنابراین پژوهشگری که نتواند این تأثیر بازگشت را بشناسد دچار اشتباه شده و به ناحق پیشرفت را به گروه پایین و پسرفت را به گروه بالا نسبت می‌دهد. پیش‌بینی مقدار یک متغیر وابسته از روی مقادیر متغیر یا متغیرهای مستقل است. چنانچه همبستگی بین متغیرها کامل (+، -) باشد، پیش‌بینی کامل و دقیق امکان‌پذیر است. اگر همبستگی بین متغیرها کمتر از کامل باشد پیش‌بینی ما برآورد خوبی است ولی پیش‌بینی کامل نیست

لذا هرچه همبستگی بین متغیرها بالاتر باشد به همان اندازه پیش‌بینی قوی‌تر است و خطای پیش‌بینی پایین‌تر خواهد بود.

۴۸- گزینه ۱) z

برای مقایسه (تفاوت) بین دو نسبت مستقل از آزمون z استفاده می‌کنیم.

$$z = \frac{p_1 - p_2}{S_{p_1 - p_2}} = \frac{p_1 - p_2}{\sqrt{pq \left(\frac{1}{n_1} - \frac{1}{n_2} \right)}}$$

$S_{p_1 - p_2}$: برآورد خطای استاندارد تفاوت بین دو نسبت

$p_1 - p_2$: اختلاف مشاهده شده (اندازه‌گیری شده دو نسبت)

چنانچه با استفاده از فرمول بالا، Z محاسبه شده از z جدول بزرگ‌تر باشد، فرض صفر رد می‌شود.

۴۹- گزینه ۳) کروسکال - والیس

معادل ناپارامتریک مناسب تحلیل واریانس، کروسکال والیس است، که مربوط به داده‌های رتبه‌ای است.

گزینه اول، تحلیل واریانس چند متغیره را نشان می‌دهد که یک آزمون پارامتریک محسوب می‌شود.

۵۴- گزینه ۱) سابقه رشد زبان طبیعی

اختلال گنگی انتخابی (لالی یا سکوت انتخابی) در DSM-5 در طبقه اختلالات اضطرابی قرار گرفته است. مشخصه اصلی اختلال این است که فرد در موقعیت های اجتماعی خاصی که در آن ها از او انتظار می رود حرف بزند، (مثلاً مدرسه) ساکت می ماند؛ اما در سایر مواقع حرف می زند. کودکان مبتلا به لالی انتخابی مهارت های زبانی نرمال دارند با این حال گاهی ممکن است یک اختلال ارتباطی نیز داشته باشند. برای درمان اختلال می توان از شکل دهی رفتار یعنی تشویق تدریجی حرف زدن در گام های کوچک استفاده کرد.

۵۵- گزینه ۳) کاهش انرژی

افراد افسرده سمپتوم های رفتاری دارند: از جمله آهسته شدن گفتار و رفتار. افراد افسرده با جملات کوتاه به دیگران جواب می دهند. آن ها از لحاظ فیزیکی غیر فعال هستند، ساعت ها در رختخواب می مانند و به طور دائم به خستگی، بی رمقی و کمبود انرژی دچار می شوند، به طوری که تقریباً همه بیماران افسرده از کم شدن انرژی شکایت دارند. کند شدن همه حرکات بدنی، ژست های بیانی و واکنش های خود جوش، کم تحرکی روانی حرکتی می شود؛ اما بعضی افراد افسرده ممکن است حالتی از پرتحرکی روانی حرکتی و سمپتوم های بی تابی و بی قراری نشان دهند.

۵۶- گزینه ۳) اختلال اوتیسم

مشخصه اصلی اختلال طیف اوتیسم، نقص در ارتباط اجتماعی و رفتارها و علایق محدود و تکراری است. رفتارهایی که می توان آن ها را به دو گروه تقسیم کرد: ۱. حرکات فیزیکی تکراری و قالبی. ۲. پافشاری برای انجام دادن رفتارهای کلیشه ای و سیستماتیک. حرکات قالبی بیشتر در کودکان خردسال و افرادی که عملکرد هوشی ضعیفی دارند دیده می شود.

۵۷- گزینه ۴) تبدیلی

دیدگاه روان پویایی در توضیح اختلال تبدیلی می گوید: تعارض ناخودآگاه واپس رانی شده و اضطراب به علامت جسمانی تبدیل شده است. علائم امکان ابراز نسبی میل ناخودآگاه را ایجاد می کند؛ یعنی علامت اختلال تبدیلی ارتباط نمادین با تعارض ناخودآگاه بیمار دارد. (مثلاً واژینیسوس، محافظت در برابر آرزوهای جنسی است.)

۵۸- گزینه ۳) تمایل به اعمال تشخیص تهاجمی در اختلال ساختگی

سمپتوم های اختلال ساختگی تحت کنترل ارادی قرار دارند (مثل سمپتوم های تمارض)، اما هیچ علت واضحی برای ایجاد ارادی و عامدانه این سمپتوم ها وجود ندارد، به جز، احتمالاً پیش گرفتن نقش مریض و دریافت توجه بیشتر از سوی دیگران، به ویژه توجه پزشکی. افراد مبتلا به اختلالات ساختگی معمولاً دروغ گویانی با اهداف روان شناختی هستند که از پزشکی و اصطلاحات پزشکی دانش نسبتاً کاملی جمع آوری کرده اند.

ویژگی اصلی اختلال شخصیت ضد اجتماعی رعایت نکردن حقوق دیگران و احترام نگذاشتن به آن ها است. بیمار دچار اختلال ساختگی، اغلب مبتلا به شخصیت ضد اجتماعی تشخیص داده می شود؛ ولی فرد ضد اجتماعی معمولاً داوطلب روش های تشخیصی تهاجمی نمی شود و سبک زندگی اش مملو از بستری های طولانی و مکرر نیست.

۵۹- گزینه ۴) افزایش ترس و پرخاشگری

چند ساختار مرتبط با هم که سیستم لیمبیک نامیده می شوند، مرزی را اطراف ساقه مغز تشکیل می دهند. این ساختارها برای انگیزش ها و هیجانات مانند خوردن، نوشیدن، فعالیت جنسی، اضطراب و پرخاشگری خیلی مهم هستند. همچنین قطعه های گنجگاهی برای رفتارهای هیجانی و انگیزشی نیز مهم هستند. صدمه قطعه گنجگاهی می تواند به مجموعه ای از رفتارها که به سندروم کلور-باسی معروف است منجر شود. پس تحریک این نواحی باعث تشدید ترس و پرخاشگری خواهد شد.

۶۰- گزینه ۲) خودشیفته

افراد مبتلا به اختلال شخصیت خودشیفته توانایی های خود را بیش از آنچه است تخمین می زنند، موقعیت های خود را بزرگ تر از آنچه است می دانند، در همه چیز به تحسین دیگران نیاز دارند و با مردم همدلی نمی کنند. این افراد معتقدند که برتر و بهتر از دیگران هستند و از آن ها انتظار دارند که این برتری را به رسمیت بشناسند.

۶۱- گزینه ۱) دقت

دقت عبارت است از توجه بر روی یکی از متغیرهای محیطی و پردازش آن. برای اینکه میزان دقت فرد را بسنجیم، یک حرف یا کلمه را مشخص می کنیم و از فرد می خواهیم که تعداد آن حرف یا کلمه را در یک صفحه بشمارد.

۶۲- گزینه ۳) هر کدام از بطن ها

در هیدروسفالی مقدار مایع مغزی نخاعی در مغز افزایش می یابد و به بزرگ شدن اندازه سر منجر می شود. به عبارت دیگر تجمع مقادیر بیش از حد زیاد مایع مغزی نخاعی در داخل جمجمه هیدروسفالی نامیده می شود. این مایع ممکن است در خارج از مغز، روی سطح مغز و در داخل مغز و در بطن های چهارگانه مغزی جمع شود.

۶۳- گزینه ۲) تکوینی

یکی از روش های شناسایی کودکان دارای اختلال یادگیری خاص، روش ارزشیابی تکوینی یا مرحله ای است. در این روش، ارزیابی رفتارهایی که مستقیماً در کلاس انجام می شود، توسط معلمان روانشناس ثبت می گردد. این ارزشیابی در پایان هر بخش یا هر فصل از محتوای آموزشی به منظور بررسی پیشرفت تدریجی در یادگیری دانش آموزان و به دفعات فعال صورت می گیرد. یکی از روش های

بهره می‌برند:

تحلیلی: مربوط به درک اشیای بزرگ است، در واقع چون این اشیای خیلی بزرگ اند، کودک نمی‌تواند فقط از طریق لامسه آن‌ها را درک کند؛ بنابراین درکنار استفاده از لمس باید از تحلیل ذهنی هم بهره ببرد.

ترکیبی: مربوط به درک اشیایی است که آنقدر کوچک هستند که شخص می‌تواند به راحتی از طریق لامسه آن‌ها را شناسایی کند.

۶۹- گزینه ۱) آتوئید

فلج مغزی عبارت است از یک اختلال حرکتی و ژستی که علت آن آسیب دیدگی مراکز کنترل حرکت در مغز است. اختلال ژستی یعنی ناتوانی در کنترل حالت‌های قرار گرفتن بدن. فلج مغزی آتوئید: به همراه حرکات و لرزش‌های آهسته و پیچشی است. این لرزش‌ها بیشتر در بازوها و سر و گردن و صورت مشاهده می‌شود. مشکل اصلی در این بیماری مفاصل بیمار است. ممکن است فرد دچار گفتار فلجی، شلی عضلات و حرکات تکراری باشد.

۷۰- گزینه ۱) قطعه پس سری

اصلاح LD مخفف Learning disorder یا اختلال یادگیری است. فعالیت نیمکره چپ به هنگام خواندن، در کودکان مبتلا به اختلالات نارساخوانی و نارسانویسی کمتر از کودکان عادی است. به نظر می‌رسد که یکی از علل نارساخوانی و نارسانویسی، نابهنجاری در منطقه پیشانی آهیانه‌ای باشد. شکنج آنگولار و قسمت‌های گیجگاهی نیمکره چپ این افراد فعالیت و تقارن کمتری نسبت به نیمکره راست دارد. همچنین در قسمت پشتی منطقه زبان نیز نابهنجاری‌هایی در تعداد نورون‌ها و نظم آن‌ها دیده می‌شود. در محاسبه پریشی، نابهنجاری در کورتکس آهیانه‌ای گیجگاهی چپ، کورتکس پری فرونتال پایین و شیار درون آهیانه‌ای دیده می‌شود. (به صورت سوال دقت کنید، منظور سوال این است که کدام قسمت مغز مشکلی ندارد، پس بارد گزینه‌هایی که جز علل مغزی اختلال یادگیری هستند، به جواب می‌رسیم.)

روانشناسی رشد

۷۱- گزینه ۳) تعادل جویی (Equilibration)

عوامل تحول عبارت‌اند از: ۱. رشد داخلی، ۲. تمرین و تجربه اکتسابی، ۳. تعامل‌ها، انتقال‌ها و تفویض‌های اجتماعی، ۴. تعادل جویی. تعادل جویی: در نظریه روانشناسی تحولی به‌خصوص پیاژه، سازمان‌دهی به‌منزله تعادل جویی‌های پی‌درپی است. تعادل جویی معرف این است که درون سازی با برون سازی در یک نسبت معین وجود دارد و پایدار است. وقتی تعادل جویی به کار می‌افتد سایر عوامل می‌توانند اثرگذار باشند؛ بنابراین تعادل جویی عامل

ارزشیابی تکوینی، ارزشیابی مبتنی بر برنامه ABC است که توسط دنو و در مینه سوتا به وجود آمده است.

۶۴- گزینه ۱) FSH

سندروم کلاین فلتر زمانی روی می‌دهد که یک جنین پسر یک کروموزوم X اضافه دارد و در نتیجه ترکیب کروموزومی (کاریوتیپ) او XXYY میشود. هورمون‌های LH و FSH هر دو هورمون محرک جنسی یا گونادوتروپین هستند که از قسمت قدامی هیپوفیز ترشح می‌شوند. در این بیماران ترشح هورمون FSH بیشتر از حد معمول است.

۶۵- گزینه ۴) پرادرویلی

سندروم پرادرویلی در نتیجه حذف یا پاک شدن تعداد اندکی از ژن‌های قرار گرفته روی کروموزوم شماره ۱۵ ایجاد می‌گردد. سندروم پرادرویلی و سندروم آنجلمن هر دو در اثر حذف شده یک کروموزوم ۱۵ روی می‌دهد با این تفاوت که سندروم پرادرویلی از پدر و سندروم آنجلمن از مادر به ارث میرسد.

۶۶- گزینه ۲) فنیل کتونوریا

فنیل کتونوریا یک اختلال متابولیکی با سوخت و ساز مواد پروتئینی (اسید آمینه) است و از راه ژن مغلوب و کروموزوم‌های معمولی به کودک منتقل میشود. این بیماری به علت کمبود یا نبود آنزیم فنیل آلانین هیدروکسیلاز ایجاد می‌شود. در نتیجه انجان نشدن این تبدیل به دلیل کمبود یا نبود فنیل آلانین هیدروکسیلاز، باعث افزایش غلظت فنیل آلانین در مایعات بدن می‌شود که باعث آسیب دائمی به مغز و دستگاه عصبی مرکزی می‌شود؛ زیرا از میلیون‌ساز سلول‌های عصبی جلوگیری می‌کند.

فنیل کتونوریا به هنگام تولد قابل تشخیص است. آزمایش‌های تشخیصی عبارت‌اند از: آزمایش گاتری در هفته اول، آزمایش کلوروفریک بر روی ادرار (کاغذ آزمایش فنیستیکس به جای اینکه قرمز شود به رنگ آبی در می‌آید)، آزمایش تحمل فنیل آلانین بر روی پدر و مادر قبل از ازدواج.

۶۷- گزینه ۳) فقدان یا نارسایی نوعی آنزیم

در بیماری گالاکتوسمی، کمبود شدید یا عدم حضور کامل نوعی آنزیم به نام گالاکتوز-۱-فسفات اوریدیل ترانسفراز یا گالاکتو کیناز یا آمپیراماز در نحوه پردازش یک شکر ساده به نام گالاکتوز تاثیر می‌گذارد.

۶۸- گزینه ۴) تحلیلی

کودکان نابینا نسبت به کودکان عادی در زمینه ادراک بینایی و تفکر انتزاعی نقص دارند و عقب‌تر هستند. این افراد به دلیل نقص بینایی برای تشخیص تفاوت‌ها از حس لامسه بهره می‌برند. لوفلد معتقد است که این کودکان از دو شیوه برای درک لمسی

اساسی تحول و همگون کننده سایر عوامل تحول است.

تعادل جویی یک فرایند است، نه یک متوازن کننده نیروها؛ پویا است و ایستا نیست. تعادل جویی همان خودنظم جویی است. در تمام تغییرات ارگانیسم خودنظم جویی مداخله می‌کند. عملیات را می‌توان به منزله نظم جویی کامل دانست، به این معنا که کودک نه تنها به تصحیح رفتارها پس از اجرا می‌پردازد، بلکه به تصحیح پیشاپیش خطاها و درعین حال ساختن مبادرت می‌کند.

۷۲- گزینه ۴) لئون تی یف

لئون تی یف تحت تأثیر نظریه ویگوتسکی بود و به نقش عوامل تاریخی- فرهنگی تأکید داشت. از نظر لئون تی یف نوعی از تجربه در انسان‌ها وجود دارد که تجربه تاریخی- اجتماعی نامیده می‌شود. تجربه تاریخی- اجتماعی حاصل تحول نسل‌های متعدد است؛ اما از راه وراثت منتقل نمی‌شود، بلکه تصاحب یا اکتساب می‌شود. فرایند تصاحب یا اکتساب یعنی بازپدیدآوری استعدادها و کنش‌های انسانی گونه، توسط خود فرد.

نخستین بار ویگوتسکی به اهمیت درونی شدن در تحول تأکید کرد. درونی شدن یعنی تغییر شکل تدریجی اعمال بیرونی به صورت اعمال درونی و عقلی. اکتساب اعمال روانی که بنیاد فرایند تصاحب کردن هستند، مستلزم گذار از اعمال بیرونی به گفتاری و از اعمال گفتاری به درون‌سازی آن‌ها است. این‌طور نیست که کودک از بدو تولد واجد فرایندهای ذهنی درونی باشد که فقط نیاز به برانگیختن داشته باشد.

۷۳- گزینه ۱) تضاد و وقفه

چهارمین مرحله در نظام والن، شخصیت‌گرایی نامیده می‌شود که از ۳ تا ۶ سالگی را دربرمی‌گیرد. شخصیت‌گرایی شامل سه زیر مرحله است:

تضاد و وقفه: در این زیر مرحله «من» شکل می‌گیرد و کودک از کلمات «من» و «مال من» استفاده می‌کند. از ویژگی‌های این مرحله نفی و امتناع، تضاد ورزی، مقابله با محیط، استقلال‌گرایی، انحصارطلبی، حسدورزی، پنهان‌کاری و دورویی است. نخستین بحران شخصیت کودک در زیر مرحله تضاد و وقفه رخ می‌دهد (بحران سه‌سالگی).

سن لطف و دلربایی: خود دوستداری، تلاش برای جلب توجه دیگران و ویژگی‌هایی مثل اضطراب، تعارض، ناامیدی و کم‌رویی در این مرحله دیده می‌شود. عقده‌ها در زیرمرحله رشد و دل‌ربایی شکل می‌گیرند.

تقلید نقش: کوشش برای جایگزین شدن دیگری از راه تقلید (تقلید الگو) در این مرحله دیده می‌شود. کودک دچار دوسوگرایی است.

۷۴- گزینه ۳) پدیدآوردن‌گی کامل، وهله‌ی پایانی تحول روانی- اجتماعی است.

اریکسون نظریه‌ی روانی- اجتماعی را مطرح کرد. او تحول را انحلال فزاینده تعارض‌هایی می‌داند که از تلاقی خواسته‌های درونی و بیرونی سرچشمه می‌گیرند

نظریه‌ی روانی- اجتماعی اریکسون شامل هشت مرحله تحولی است:

مرحله ۱: اعتماد در برابر بی‌اعتمادی؛ ۲ سال اول

مرحله ۲: خودمختاری در برابر شک و شرم؛ سال دوم و سوم زندگی

مرحله ۳: ابتکار در برابر احساس گناه؛ ۳ تا ۶ سالگی

مرحله ۴: سازندگی در برابر حقارت؛ ۶ تا ۱۱ سالگی

مرحله ۵: هویت من در برابر گم‌گشتگی نقش؛ نوجوانی و بلوغ

مرحله ۶: صمیمیت در برابر انزوا/ دیگر آمیزی در برابر مردم‌آمیزی؛ جوانی

مرحله ۷: زاینده‌گی در برابر جذب خود شدن و رکود / پدیدآوردن‌گی در برابر راکد ماندگی؛ میان‌سالی

مرحله ۸ (مرحله پایانی): انسجام من در برابر ناامیدی؛ پیری

بنابراین وهله هشتم و پایانی نظریه اریکسون انسجام است؛ پدیدآوردن‌گی وهله هفتم است.

۷۵- گزینه ۲) اهداف، سبک زندگی و هویت آن‌ها توسط والدین تعیین شده است.

با استفاده از روش مصاحبه بالینی مارسیا و بر اساس دو ملاک کاوش و تعهد و ترکیب‌های مختلف آن‌ها، چهار نوع هویت مشخص شده است:

کسب هویت: احساس تعهد نسبت به ارزش‌ها، عقاید و اهداف بعد از یک دوره کاوش.

وقفه هویت (هویت تعلیقی): در جریان کاوش بدون رسیدن به احساس تعهد.

ضبط هویت (هویت پیش رس): متعهد شدن به ارزش‌های والدین و صاحبان قدرت بدون کاوش.

پراکندگی هویت (هویت مغشوش): حالت بی‌تفاوتی که با فقدان کاوش و تعهد مشخص می‌شود.

کسب هویت و وقفه هویت مسیره‌های سالم به سمت هویت پخته هستند اما ضبط هویت و پراکندگی هویت بلندمدت، ناسازگارانه هستند.

مشکلات افرادی با ضبط هویت عبارت‌اند از: وابستگی و ترس از طرد شدن، عضویت در فرقه‌ها و گروه‌های افراطی.

اینکه بتوانیم ببینیم.)

۷۹- گزینه ۲) نوسان‌های خودنظم‌جو

اصول گزل عبارت‌اند از:

۱. اصل هم‌آمیزی تقابلی / درهم‌تنیدگی متقابل
۲. اصل عدم تقارن کنشی
۳. نوسان‌های خودنظم‌جو
۴. اصل خودگردانی
۵. سوگیری نمو
۶. تفرد یا نمودیافتگی متفردکننده

اصل نوسان‌های خودنظم‌جو بیان می‌کند که تحول خطی نیست، شامل نوسان است و بازگشت‌هایی در آن صورت می‌گیرد. گزل این ویژگی را نمو حلزونی نامید؛ زیرا هر بازگشتی درست به همان نقطه حرکت نمی‌رسد بلکه کمی بالاتر قرار می‌گیرد. علت این نوسان‌ها از نظر گزل یک خصیصه خودنظم‌جویی در زمینه‌ی عصبی است که انسان را به سازش بهتر می‌رساند. تحول طولانی‌تر و همراه با نوسان باعث تحول عمیق‌تر و ظریف‌تر می‌شود. (بچه میمون سریع‌تر از بچه انسان به مهارت حرکتی می‌رسد اما حرکاتش ظریف نیست.) نمو حلزونی مطرح‌شده توسط گزل با مفهوم واپس روی در خطوط تحول در نظریه آنا فروید هماهنگ است.

۸۰- گزینه ۴) علیت تجسمی

علیت یکی از مفاهیمی است که در مرحله حسی-حرکتی پیازه شکل می‌گیرد. در زیرمرحله سوم حسی-حرکتی، کودک می‌فهمد که قصد و نیت خودش به‌عنوان علت یک عمل مؤثر است. در زیرمرحله چهارم حسی-حرکتی، علیت شروع به عینی شدن می‌کند.

در زیرمرحله پنجم حسی-حرکتی، علیت عینی می‌شود.

در زیرمرحله ششم و آخر حسی-حرکتی، علیت تجسمی می‌شود.

۸۱- گزینه ۱) مارفان (marfan)

بیماری‌های مربوط به کروموزوم‌های جنسی:

کم‌خونی کولی: ظاهر رنگ‌پریده، رشد جسمانی عقب‌مانده، رفتار خموده.

فیبروز کیستی: ترشح مخاط غلیظ از شش‌ها، کبد و لوزالمعده، مشکلات تنفسی و گوارشی.

فیل کتونوری (PKU): فقدان آنزیمی برای تجزیه اسیدآمینو فنیل آلانین به تیروسین، آسیب دستگاه عصبی مرکزی و عقب‌ماندگی، نارسایی شناختی و مشکلات حرکتی.

کم‌خونی داسی شکل: اختلال در شکل سلول‌های قرمز، محرومیت

مشکلات افراد با پراکندگی هویت عبارت‌اند از: پیروی از جماعت، مشکلات مدیریت زمان و تحصیلی، سوءمصرف مواد، احساس ناامیدی درباره آینده.

۷۶- گزینه ۲) دلبستگی، نقش‌پذیری، دوره بحرانی، دوره حساس

لورنز و تین برگن کردارشناسانی بودند که به بررسی الگوهای رفتاری که به بقا کمک می‌کنند، پرداختند؛ مثل نقش‌پذیری. نقش‌پذیری رفتارهای مشخص برای تضمین بقا است که در محدوده مشخصی از رشد رخ می‌دهد (مثل دنبال کردن والد). نقش‌پذیری فرایندی است که طی آن اطلاعات درباره محرک راه‌انداز در یک دوره حساس اولیه کامل می‌شود. دوره‌ی حساس مناسب‌ترین زمان برای ظاهر شدن توانایی‌های خاص است و شخص در این دوره خیلی پذیرای محیط است. دوره‌ی بحرانی محدوده‌ای است که فرد از لحاظ زیستی آمادگی دارد تا رفتارهای انطباقی خاصی را فراگیرد ولی به حمایت محیط تحریک‌کننده نیاز دارد. بالبی یک کردارشناس بود که نظریه دلبستگی را در مورد رابطه والد-کودک مطرح کرد. ریزسیستم و میان سیستم از مفاهیم نظریه سیستم‌های بوم‌شناختی برون فن برنز؛ و یادگیری اکتشافی از مفاهیم نظریه‌ی شناختی پیازه است.

۷۷- گزینه ۳) شیء - فضا - علیت - زمان

به‌طورکلی چهار مفهوم اصلی جهان در پایان دوره حسی-حرکتی (تولد تا ۲ سالگی) شکل می‌گیرد: شیء، فضا، زمان، علیت. این چهار مفهوم در زیرمراحل حسی-حرکتی به تدریج شکل می‌گیرند.

۷۸- گزینه ۱) فضایی

منظور از خودمحوری (خودمیان بینی) این است که کودک از دیدگاه دیگران بی‌خبر است و فکر می‌کند بقیه هم مثل او فکر و احساس می‌کنند. واضح‌ترین خودمیان بینی‌ها در دوره پیش عملیاتی دیده می‌شود. انواع خودمیان بینی:

۱. مستقیم: فضایی، زمانی و علی.

۲. غیرمستقیم: جاندارپنداری، ساخته‌پنداری، غائی‌نگری، غائی‌نگری پدیده‌ای نگر، واقع‌پنداری.

۳. اجتماعی: نپذیرفتن قواعد بازی‌ها.

خودمیان بینی فضایی: نمی‌تواند موقعیت را از دید طرف مقابل ببیند. مشهورترین مطالعه پیازه برای بررسی خودمیان بینی «مسئله سه کوه» است که خودمیان بینی فضایی را نشان می‌دهد

خودمیان بینی زمانی: بزرگ‌تر و کوچک‌تر بودن را با توجه به بلند یا کوتاه بودن در نظر می‌گیرند، نه سن.

خودمیان بینی علی: فکر می‌کند هر چیزی در طبیعت برای هدفی که او فکر می‌کند ایجاد شده است. (روشن شدن خورشید برای

از اکسیژن، درد، تورم و آسیب بافتی، کم‌خونی، آسیب‌پذیری نسبت به عفونت و مخصوصاً ذات‌الریه.

تای ساکس: تباهی دستگاه عصبی ظرف ۶ ماه، تونوس عضلانی ضعیف، نایبایی، ناشنوایی، تشنج.

هانتینگتون: تباهی دستگاه عصبی، مشکلات هماهنگی عضلانی، تباهی ذهنی، تغییرات شخصیت. نشانه‌ها تا ۳۵ سالگی ظاهر نمی‌شوند.

سندروم مرفان: هیکل دراز و لاغر، نارسایی قلبی، ناهنجاری چشم مخصوصاً عدسی‌ها، نقایص استخوان‌بندی.

۸۲- گزینه ۲) میلیون دار شدن

نیمی از حجم مغز مربوط به سلول‌های گلیال است که از پایان حاملگی تا سال دوم زندگی به میزان زیادی تکثیر می‌شوند. این فرایند در اواسط کودکی کند شده و دوباره در نوجوانی شتاب می‌گیرد. وظیفه سلول‌های گلیال میلیون‌ساز برای نورون‌ها است. میلیون، غلاف چربی رشته‌های عصبی است که باعث افزایش کارایی انتقال پیام می‌شود. علت اصلی رشد سریع مغز در دو سال اول، افزایش رشته‌های عصبی و میلیون‌دار شدن آن‌ها است.

دو نوع رشد مغز وجود دارد:

رشد مغز منتظر تجربه: به ساختار به سرعت در حال رشد مغز نوزاد اشاره دارد که به تجربه معمولی بستگی دارد. نوزاد در صورتی به‌طور طبیعی رشد می‌کند که با این تجارب روبه‌رو شود.

رشد مغز وابسته به تجربه: رشد بیشتر و اصلاح ساختارهای تثبیت‌شده مغز در نتیجه تجارب خاص است که در بین افراد و فرهنگ‌ها بسیار متفاوت است.

۸۳- گزینه ۱) پراکندگی هویت

با استفاده از روش مصاحبه بالینی ماریا و همچنین پرسش‌نامه می‌توان پیشرفت هویت را بررسی کرد. بر اساس دو ملاک کاوش و تعهد و ترکیب‌های مختلف آن‌ها، چهار نوع هویت مشخص شده است:

کسب هویت: احساس تعهد نسبت به ارزش‌ها، عقاید و اهداف بعد از یک دوره کاوش.

وقفه هویت (هویت تعلیقی): در جریان کاوش بدون رسیدن به احساس تعهد.

ضبط هویت (هویت پیش‌رس): متعهد شدن به ارزش‌های صاحبان قدرت بدون کاوش.

پراکندگی هویت (هویت مغشوش): حالت بی‌تفاوتی که با فقدان کاوش و تعهد مشخص می‌شود. بنابراین نوجوانی که نسبت به فکرکردن یا پذیرش باورهای اخلاقی بی‌تفاوت و بی‌اهمیت است،

در وضعیت پراکندگی هویت قرار دارد.

۸۴- گزینه ۲) گسلسش یا بریدگی

کودکان پرورشگاهی که فرصت برقراری دلبستگی و نقش‌پذیری را نداشته‌اند، در ایجاد دلبستگی‌های عمیق در بزرگسالی مشکل دارند و روابط آن‌ها سطحی است. بالبی این افراد را شخصیت‌های بی‌عاطفه نامید. در صورتی که دلبستگی شکل بگیرد اما در معرض جدایی قرار بگیرد به ترتیب کودک واکنش‌های زیر را نشان می‌دهد:

اعتراض: گریه و زاری و عدم پذیرش مراقب جایگزین.

نامیدی: ساکت، غیرفعال و گوشه‌گیر می‌شود و در یک ماتم عمیق فرو می‌رود.

گسلسش (بریدگی): کودک بشاش‌تر می‌شود و مراقب جانشین را می‌پذیرد. علاقه‌اش را به مادر از دست می‌دهد و در زمان برگشت مادر واکنشی به او نشان نمی‌دهد.

اگر جدایی طولانی باشد یا سایر مراقبان را هم از دست بدهد، از همه کناره‌گیری خواهد کرد. نتیجه آن شکل‌گیری شخصیت‌های بی‌عاطفه است.

۸۵- گزینه ۳) مشاهده‌ی طبیعی

کردارشناسی مطالعه رفتار انسان و حیوان در بافت تکاملی آن‌ها است. کردارشناس به زیست‌شناسانی اطلاق می‌شود که رفتار حیوان را از دیدگاه تکاملی مطالعه می‌کند. داروین نخستین کردارشناس محسوب می‌شود. لورنز بنیان‌گذار کردارشناسی جدید محسوب می‌شود. برای درک این‌که رفتار حیوان چطور به سازگاری او در آن موقعیت کمک کرده است، باید رفتار را در موقعیت طبیعی مطالعه کنیم. روش نخست کردارشناسان مشاهده طبیعی است؛ رفتارهای شاخص یک گونه مشاهده می‌شود، با سایر گونه‌ها مقایسه می‌شود و تنها پس از گردآوری اطلاعات کافی به آزمایش روی می‌آورند.

۸۶- گزینه ۴) ما می‌توانیم در هر زمینه‌ای که دلمان بخواهد، کار کنیم.

از نظر مونته‌سوری هدف تعلیم و تربیت توجه به یادگیری‌های کودک در دوره حساس و یاری‌کردن آن است. وظیفه ما جهت دادن به یادگیری کودک نیست، بلکه احترام به تلاش آن‌ها برای تسلط مستقلانه بر محیط است. تفاوت‌های نقش معلم در ذهن کودک مدرسه معمولی و کودک مدرسه مونته‌سوری:

۱. چه کسی به تو یاد داد که بخوانی؟

کودک مدرسه معمولی: معلم

کودک مدرسه مونته‌سوری: هیچ‌کس؛ خودم کتاب خواندم، خواستم بدانم می‌توانم بخوانم یا نه.

۲. آیا تو هر کاری که بخواهی، می‌توانی انجام دهی؟

کودک مدرسه معمولی: نه ولی ما می‌توانیم هر وقت خواستیم به

افتراق است، با انتخاب اهداف کنترل و یکپارچگی سلسله مراتبی رفتار هم آغاز می‌شود و فعالیت‌هایش را در جهت هدف سازمان می‌دهد و زندگی و هویتش ساختار و انسجام می‌گیرد.

۸۹- گزینه ۲) تفرد- جدایی

مراحل ماهر:

در خودماندگی بهنجار: نوزاد بر حالات فیزیولوژیک درونی خود تمرکز می‌کند.

همزیستی بهنجار: نوزاد به محرک‌های بیرونی بیشتر پاسخ می‌دهد اما تحت تأثیر این خطای حسی است که او و مادرش یکی هستند. مرحله سوم یعنی تفرد/جدایی: این مرحله شامل ۵ خرده مرحله است:

خرده مرحله تمایز (۵ تا ۹ ماهگی): کودک در آغوش مادر خود را عقب می‌کشد تا خودش و دنیای پیرامون را بررسی کند؛ یعنی مانند جوجه‌ای است که از تخم بیرون آمده و دنیا را می‌نگرد.

خرده مرحله تمرین کردن اولیه (۹ تا ۱۲ ماهگی): کودک، مادر را به عنوان پایه و اساس جستجوی خود قرار می‌دهد.

تکمیل خرده مرحله تمرین کردن (۱۲ تا ۱۵ ماهگی): کودک دنیای پیرامون را با شوقی جسورانه بررسی می‌کند.

خرده مرحله نزدیکی خواهی (۱۵ تا ۲۴ ماهگی): کودک متوجه می‌شود که به مادر نیاز دارد، هرچند که همچنان در پی استقلال نیز است.

خرده مرحله آغاز ثبات شیء هیجانی و تثبیت فردیت (۲۴ تا ۳۰ ماهگی): تصویری درونی از مادر ایجاد می‌کند و می‌تواند جدا از او، به عمل بپردازد.

۹۰- گزینه ۴) درونی

سهم عمده‌ای در تفکر دارد. گفتار درونی دارای چند ویژگی است: خلاصه بودن: در مقایسه با گفتار اجتماعی خلاصه‌تر است. نهاد روان‌شناختی از جمله حذف می‌شود ولی گزاره روان‌شناختی باقی می‌ماند، آنچه از قبل می‌دانستیم حذف می‌شود و بر موارد جدید تمرکز می‌شود.

چیرگی حس بر معنا: وقتی از کلمات برای فکر کردن استفاده می‌کنیم تا حد زیادی تحت تأثیر حس کلمه قرار می‌گیری.

علم النفس

۹۱- گزینه ۲) ماده جسمانی/مادی/غیرمادی

ملاصدرا معتقد بود که نفس و بدن اصلاً ماهیت متفاوتی ندارند، بلکه نفس و بدن در ابتدا یک موجود مادی است که در پایین‌ترین مرتبه وجودی قرار دارد. سپس این موجود مادی از طریق کسب

توالت برویم. البته ما اجازه نداریم بیش از ۴ بار به توالت برویم. کودک مدرسه مونته‌سوری: بلی ما می‌توانیم در هر زمینه‌ای که دلمان می‌خواهد کار کنیم.

۳. اگر مزاحم کودک دیگری که مشغول به کار است بشوی، چه اتفاقی می‌افتد؟

کودک مدرسه معمولی: معلم به من اعتراض می‌کند و دچار دردسر می‌شوم.

کودک مدرسه مونته‌سوری: او به من خواهد گفت: لطفاً برو پی کارت، من گرفتارم. (آن وقت تو چه می‌کنی؟) من فقط به دنبال کار خودم می‌روم چون نمی‌خواهم مزاحم کسی که دارد کار می‌کند بشوم.

۸۷- گزینه ۱) چامسکی

سه نظریه در مورد فراگیر زبان وجود دارد:

دیدگاه رفتارگرا: اسکینر معتقد بود زبان از طریق شرطی‌سازی کنشگر یاد گرفته می‌شود (واکنش‌های والدین به صداهای کودک نوعی پاداش است که او را تقویت می‌کند). در کنار تقویت، تقلید باعث یادگیری جملات پیشرفته و دشوارتر می‌شود.

دیدگاه فطری‌نگر چامسکی: چامسکی معتقد بود مهارت زبان در ساختار مغز حک شده است. کودک به محض اینکه کلمات کافی را داشته باشد زبان را می‌فهمد و به شکل قانونمند صحبت می‌کند. از نظر او تمام کودکان، وسیله فراگیری زبان (LAD) دارند؛ سیستم فطری زیستی که دستور زبان همگانی، یا مجموعه قواعد مشترک در تمام زبان‌ها را دارد.

دیدگاه تعامل‌گرا: توانایی‌های فکری و تأثیرات محیطی باهم تعامل می‌کنند.

۸۸- گزینه ۳) افتراق و یکپارچگی

از نظر ورنر رشد مشتمل بر تغییراتی در ساختار است که می‌توان آن را طبق اورتوژنیک تعریف کرد.

اصل اورتوژنیک: رشد رسیدن از حالت عدم افتراق به افتراق و یکپارچگی سلسله مراتبی است.

افتراق یا تمایز: حالتی که یک کل همه‌جانبه، به بخش‌هایی با شکل‌ها و کارکردهای متفاوت مجزا شود. (مثل تبدیل رویان به اندام‌های مختلف)

یکپارچگی سلسله مراتبی: به نسبتی که رفتار افتراق می‌یابد، از نظر سلسله مراتبی نیز دستخوش یکپارچگی و وحدت می‌شود، یعنی رفتار تحت کنترل مراکز بالاتر تنظیم‌کننده قرار می‌گیرد. اصل اورتوژنیک، رفتار را در بسیاری از حیثه‌ها توصیف می‌کند. در شخصیت، مجزا کردن اهداف توسط نوجوان نشانه رسیدن به

مرتبه از عقل، این است که در این مرتبه، نفس ناطقه معقولاتش را از عقل دیگری که دائماً بالفعل است دریافت (استفاده) می‌کند. عقل مستفاد به صورت مطلق بالفعل است، همان‌گونه که عقل هیولانی به صورت کامل و مطلق بالقوه بود. عقل مستفاد، کمال عقل انسان است و موجب رسیدن انسان به کمال و سعادت می‌شود. در روانشناسی امروزی به عقل مستفاد، شعور ظاهر یا وجدانیات صریح می‌گویند.

۹۷- گزینه ۲) بین روح و بدن وحدت وجود دارد.

شهید مطهری در مورد حادث و قدیم بودن روح، نظریه حرکت جوهری ملاصدرا را پذیرفته است. طبق این نظریه، روح ابتدا از ماده نشئت می‌گیرد و سپس به سمت تجرد و غیرمادی شدن حرکت می‌کند. بنابراین مبدأ رشد نفس ماده جسمانی است. طبق آنچه گفته شد، میان روح و جسم دوگانگی نیست؛ بلکه بین روح و جسم نوعی وحدت وجود دارد. به عبارت دیگر انسان همانند سکه‌ای است که دو روی دارد. این دو روی سکه اگر چه یک چیز هستند، ولی دارای ویژگی‌های متفاوتی هستند. ایشان در جای دیگر انسان را به خطی تشبیه می‌کنند که دو صفحه را از هم جدا می‌کند؛ صفحه طبیعت (عالم مادی) و ماورای طبیعت (عالم غیرمادی). این خط هم متعلق به طبیعت و هم متعلق به ماورای طبیعت است.

۹۸- گزینه ۲) ملاصدرا - فقر وجودی

ملاصدرا برهان امکان فقری را برای اثبات وجود خداوند به کار برده است. هر موجودی یا وابسته به غیر است یا غیر وابسته. اگر غیر وابسته باشد، غنی و بی‌نیاز از غیر خواهد بود. اگر وابسته به غیر باشد یا آن غیر نیز وابسته به امر دیگری است یا غیروابسته به امر دیگر. به دلیل آنکه دور و تسلسل باطل است، این سلسله وابستگی باید به موجودی که خود غیر وابسته است ختم شود. به عبارت خلاصه‌تر می‌توان گفت موجود یا غنی و مستقل است یا فقیر و وابسته به وجود. اگر فقیر باشد برای اینکه مشکل دور و تسلسل پیش نیاید باید به غنی و مستقل منتهی شود. همان‌طور که خداوند در قرآن فرموده است: (یا ایها الناس أنتم الفقراء إلى الله و الله هو الغنی الحمید).

۹۹- گزینه ۳) عقل فعال

به نظر حکیم ابن‌سینا، نفس انسان در ابتدا بالقوه است و پس از طی کردن مسیر ادراک و معرفت به کمک عقل فعال، بالفعل می‌شود. از طرفی برای اینکه هر چیزی از بالقوه به بالفعل تبدیل شود باید علت و سببی برای آن وجود داشته باشد. ابن‌سینا این علت و سبب که نفس ناطقه انسان را از بالقوه به بالفعل و مستفاد تبدیل می‌کند را واهب‌الصور یا عقل فعال یا عقل دهم

معرفت و پیمودن مسیر کمال، به مراتب بالاتر یعنی مراتب غیرمادی و روحانی می‌رسد (نظریه تشکیک وجود). در واقع نفس در آغاز حدوث و ایجادش، جسمانی و مادی بوده است، اما بر اساس حرکت جوهری، ذات و جوهرش در مسیر رسیدن به کمال تغییر می‌کند و به موجودی روحانی و مجرد تبدیل می‌شود. به همین جهت ملاصدرا می‌گوید نفس جسمانیة الحدوث و روحانیة البقا است، یعنی در آغاز خلقتش (حدوث)، جسمانی است، ولی به تدریج به مرتبه غیرمادی می‌رسد و باقی خواهد ماند.

۹۲- گزینه ۴) محیط ناسالم و تبلیغات

صفات، روحیات و اخلاقیاتی که مانع معرفت و عقل می‌شود عبارت‌اند از: هوی پرستی، محبت دنیا، تکبر (کبر)، تعصب و لجابت، جهل و غفلت، نفاق، تقلید کورکورانه، دل بستن به آرزوهای دور و دراز دنیایی.

۹۳- گزینه ۱) فناء

عالی‌ترین مرتبه بهره‌مندی از انوار الهی، متعلق به اولیا و حکما و یا مُثُل عبور کرده و به مفارقات و انوار مجرد رسیده‌اند. این افراد همواره به یاد خدایند، از ماده و تعلقات آن بریده‌اند و بر ریاضت مداومت می‌کنند، تا اینکه انوار پی‌درپی الهی بر آن‌ها فرود می‌آید و نور خداوند در آن‌ها ثابت می‌شود و به «سکینه» می‌رسند، از خودبی‌خود می‌شوند و به مقام فنا می‌رسند. آن‌ها از این مرتبه نیز می‌گذرند و به «نور طامس» می‌رسند که مرحله فنای در فنا است. ملاصدرا تحت تأثیر حکمت اشراق از نور طامس یاد کرده است. او مقام طمس را با «قیامت عظمی»، «مقام او ادنی» و مرتبه «ملائکه مهیمین» یکی دانسته و آن را پایان مراتب سلوک می‌داند.

منبع: علم النفس به زبان ساده، روان آموز، صفحه ۸۵

۹۴- گزینه ۴) اخلاقی

حدیث «مَنْ كَانَ عَاقِلًا كَانَ لَهُ دِينٌ»، (هرکسی که عاقل باشد دیندار خواهد بود)؛ به معنای اخلاقی عقل اشاره دارد.

۹۵- گزینه ۴) وَلَوْ كُنْتَ فَظًا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ

انفعال و احساس به ترتیب به معنای اثرپذیری و هیجانات است. در قرآن هیجاناتی مثل خشم و ترس و محبت به قلب نسبت داده شده است. (لَوْ كُنْتَ فَظًا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ)؛ یعنی: (و اگر خشن و سنگدل بودی، از اطراف تو پراکنده می‌شدند).

۹۶- گزینه ۱) معقولات آن، از عقل دیگری که دائماً بالفعل است قابل استفاده است.

هرگاه نفس واقعاً به درک معقولات بپردازد و علاوه بر اینکه به درک معقولات می‌پردازد، نسبت به اینکه به صورت بالفعل در حال درک معقولات است نیز آگاهی داشته باشد، به مرحله عقل مستفاد رسیده است. علت بهره‌گیری از واژه مستفاد برای نام‌گذاری این

بر شما تسلطی نداشتیم، جز اینکه دعوتتان کردم و شما دعوت مرا پذیرفتید». در پاسخ به این افراد می‌توان گفت که فرشته‌ها و شیاطین فقط می‌توانند به ترتیب بر انسان چیزی را الهام کنند و او را وسوسه نمایند، آنها نمی‌توانند انسان را مجبور به کاری کنند.

۱۰۵- گزینه ۳) روح

اللَّهُ يَتَوَفَّى الْأَنْفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَالَّتِي لَمْ تَمُتْ فِي مَنَامِهَا فَيُمْسِكُ الَّتِي قَضَىٰ عَلَيْهَا الْمَوْتَ وَيُرْسِلُ الْأُخْرَىٰ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى؛ یعنی: «خداوند ارواح را به هنگام مرگ قبض می‌کند، و ارواحی را که نمرده‌اند نیز به هنگام خواب می‌گیرد؛ سپس ارواح کسانی که فرمان مرگشان را صادر کرده نگه می‌دارد و ارواح دیگری را (که باید زنده بمانند) باز می‌گرداند تا سرآمدی معین».

از این آیه مشخص می‌شود که:

۱. اگرچه روح، غیرمادی و مجرد است، ولی هرگاه خدا بخواهد به جسم مادی تعلق می‌گیرد؛
 ۲. انسان هم در هنگام خواب و هم به هنگام مرگ، فاقد روح یا نفس است.
- منظور از نفس در این آیه، روح و جان و حیات حیوانی است.

۱۰۶- گزینه ۱) انسان

(کل نفس ذائقة الموت ونبلوکم بالشئ والخیر فتنه واینا ترجعون)؛ یعنی: «هر نفسی مرگ را خواهد چشید و در زندگی با خوبی و بدی آزمایش می‌شود و به سوی ما بازگشت می‌کند». منظور از نفس در این آیه انسان و منش انسانی است.

۱۰۷- گزینه ۱) عدالت طلبی

استاد مطهری گرایش‌های فطری را به پنج دسته تقسیم می‌کند:

۱. حقیقت جویی؛ ۲. خیرخواهی؛ ۳. زیبایی‌گرایی؛ ۴. خلاقیت و ابداع؛ ۵. عشق و پرستش (مهم‌ترین گرایش)

۱۰۸- گزینه ۴) نور مجرد

نفس انسانی نور مجرد است، زیرا از خودآگاهی برخوردار است و چیزی که ذات خود را درک کند نور مجرد است. به همین دلیل است که نفس از مشاهده نور انبساط می‌یابد و از ظلمت نفرت دارد.

۱۰۹- گزینه ۲) جهل

اگر عقل را به معنای بازدارنده در نظر بگیریم، مخالف آن می‌شود جهل که به معنای عمل بدون تأمل یا ناسنجیده است. (بی‌گدار به آب زدن) معمولاً متضاد جهل را علم می‌دانند در حالی که متضاد اصلی آن عقل است.

۱۱۰- گزینه ۳) شهودی

حکیم اشراقی روش شهودی و کشفی را اصل و اساس معرفت می‌داند، اگرچه روش فلسفی را نیز قبول دارد. همان‌گونه که محسوسات مبنای نظریات علمی واقع می‌شود؛ مثلاً در علم نجوم، منجمان بر

می‌نامد.

۱۰۰- گزینه ۱) شیخ اشراق

سهروردی مهم‌ترین گرایش انسان را که تمایلات انسان در آن ریشه دارند، گرایش به کمال می‌داند. اولین گام برای رسیدن به کمال این است که طالب کمال ایمان داشته باشد تا بتواند مراتب کمال را طی کند و به اوج برسد.

۱۰۱- گزینه ۳) وهم

به نظر ابن‌سینا، وهم در حیوان همانند عقل در انسان است و حتی تفکر مردم بدوی (انسان‌های اولیه) و یا کسانی که از قوه عقل خود در استدلال و تفکر بهره نمی‌برند، از طرف قوه وهم صادر شده است نه قوه عقل.

۱۰۲- گزینه ۴) تدبیر منزل و سیاست مدن

از نظر خواجه نصیرالدین طوسی، حکمت و دانش بردو قسم نظری و عملی است. قسمت عملی حکمت به علم اخلاق، علم منزل (تدبیر منزل) و علم سیاست (سیاست مدن) تقسیم می‌شود. حکمت نظری نیز به اقسام سه‌گانه طبیعی، ریاضی و الهی تقسیم می‌شود و هر یک از این اقسام سه‌گانه، خود اصول و فروعی دارند.

۱۰۳- گزینه ۲) اعراض از عالم ماده و کون و فساد است.

فارابی برای توضیح اینکه سعادت حقیقی انسان کامل چیست، گاهی از آرای سقراط استفاده می‌کند و آن را حیات آخرت و سعادت بعد از مرگ می‌داند. گاهی نیز از نظریات فلوطین بهره می‌برد و آن را دور شدن نفس از عالم ماده و رسیدن به عالم عقل می‌داند. (اعراض به معنای روی برگرداندن و دوری کردن است.)

۱۰۴- گزینه ۲) اراده انسان را سلب نمی‌کند بلکه بر آن تأثیر می‌گذارد.

پیروان جبر اعتقاد دارند که خواست خدا بر خواست انسان غلبه دارد. مشرکان گفتند اگر خدا می‌خواست، ما مشرک نمی‌شدیم. در مقابل، به آن‌ها پاسخ داده شد که اگر خدا می‌خواست، می‌توانست کاری کند که همه هدایت شوند، اما او نخواست تا انسان در پذیرفتن توحید مجبور شود. بنابراین شرک ورزیدن خودش دلیلی برای اختیار است. خداوند می‌فرماید: «یابن آدم بمشیتي کنت انت الذی تشاء لنفسک ما تشاء»؛ یعنی: «ای انسان به سبب خواست من است که تو می‌توانی هر آنچه را می‌خواهی برای خودت بخواهی». این سخن نشان می‌دهد که اراده خدا و انسان در طول هم قرار دارد نه در عرض هم. یعنی خداوند خواسته است که انسان اراده داشته باشد و قدرت انتخاب داشته باشد، بنابراین خواسته انسان در طول خواسته خداوند قرار دارد. منکران اختیار عقیده دارند ملائکه و شیاطین انسان را برای انجام دادن کار مورد نظرشان مجبور می‌کنند. در قرآن از قول شیطان آمده است: (وَمَا كَانَ لِي عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ إِلَّا أَنْ دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لِي)؛ یعنی: «من

پایه محسوسات به رصد ستارگان می‌پردازند؛ مبنای حکمت نوری (اشراق) و رصد حقایق فوق طبیعی، شهود عرفا و حکما است.

روانشناسی بالینی

۱۹۱- گزینه ۲) پیشگیری و درمان مشکلات روانی در طبقات محروم جامعه روانشناسی اجتماع‌نگر، بر بیماری فردی و الگوی درمان فردی تاکید نمی‌کند، بلکه بر نقش نیروهای محیطی در ایجاد و تسکین مشکلات تاکید دارد. (از جمله عواملی مثل فقر در طبقات محروم) تمرکز روانشناسی اجتماع‌نگر بر پیشگیری است نه علاج. این رویکرد افراد و سازمان‌های اجتماعی را تشویق می‌کند، مشکلات خود را تحت کنترل درآورند و بر آن‌ها مسلط شوند تا به مداخله حرفه‌ای نیاز نباشد.

۱۹۲- گزینه ۱) نیمکره راست

نیمکره راست مغز، سمت چپ بدن را کنترل می‌کند و بیشتر درگیر مهارت‌های دیداری- فضایی، خلاقیت، فعالیت‌های موسیقایی و ادراک جهت است (مشکل در بازنمایی مکانی نشانگر آسیب نیمکره راست است).

کارکردهای لوب‌های مغز عبارت‌اند از:

لوب پیشانی: مشاهده و مقایسه رفتار خود و واکنش‌های دیگران برای کسب بازخورد لازم برای تغییر رفتار در جهت اهداف، کارکردهای اجرایی مثل صورت‌بندی، برنامه‌ریزی و ابتکارات هدفمند و تنظیم هیجان.

لوب گیجگاهی: بیان، دریافت و تحلیل زبانی و پردازش شنیداری. لوب آهیانه‌ای: ادراک لامسه‌ای و جنبشی، فهمیدن، ادراک فضایی و تا حدودی، فهم و پردازش زبانی.

لوب پس‌سری: پردازش دیداری و برخی جنبه‌های حافظه دیداری.

۱۹۳- گزینه ۴) مدل یابی معادلات ساختاری

کتل از روش‌های تحقیقاتی دومتغیری انتقاد کرده است. بررسی تنها یک متغیر در یک آزمایش درک ناقصی از انسان ارائه می‌کند و کنار هم گذاشتن تعداد زیادی مطالعه دو متغیری نیز ارتباط بین متغیرها را نشان نمی‌دهد. در روش‌های چندمتغیری، اندازه‌گیری‌های مختلفی اجرا می‌شود؛ ولی کنترل زیادی اعمال نمی‌شود. همبستگی تعداد زیادی داده، محاسبه و سپس تحلیل عاملی صورت می‌گیرد. این رویکرد در مطالعه آسیب‌شناسی روانی کودک و نوجوان رایج است. محدودیت‌های این روش مثل سایر روش‌های همبستگی عبارت است از هزینه بالا، زمان بر بودن و مشکل دسترسی به شرکت‌کنندگان. در آسیب‌های روانی و علت‌شناسی آن‌ها، متغیرهای مختلفی دخیل هستند. بررسی آن‌ها با صرفاً روش‌های دومتغیری، نمی‌تواند درک کاملی از انسان ارائه کند. در روش‌های چندمتغیری، اندازه‌گیری‌های مختلفی اجرا می‌شود و می‌تواند درک کامل‌تری از آسیب‌شناسی

ارائه کند. معادلات ساختاری جزو روش‌های چندمتغیری است.

۱۹۴- گزینه ۴) اتحاد درمان بخش بیمار و درمانگر

تنها زمینه‌ای که روان‌درمانگران بیشترین اتفاق نظر را در رابطه با عوامل مشترک درمان دارند، برقرار کردن اتحاد درمانی نیرومند است. همه درمانگران رابطه را عامل شفابخش اصلی نمی‌دانند، اما تقریباً همه آن‌ها به اهمیت بی‌همتای رابطه اذعان دارند. رابطه درمانی همواره یکی از عوامل تعیین‌کننده اصلی موفقیت روان‌درمانی بوده است و در انواع روان‌درمانی‌ها حداقل ۱۲ درصد نتیجه به علت رابطه درمانی است. اتحاد درمانی شامل این ابعاد است: الف) پیوندهای هیجانی شکل‌گرفته بین درمانگر و مراجع (مثل اعتماد و علاقه)، ب) درک متقابل و مشترک از کاری که قرار است انجام شود (تکالیف) و آنچه قرار است حاصل شود (اهداف)؛ بنابراین، اتحاد درمانی یعنی رابطه و پیوند درمانگر و مراجع و توافق نظر آن‌ها بر سر تکالیف و اهداف.

۱۹۵- گزینه ۱) غرقه‌سازی

در غرقه‌سازی فرد بدون اینکه امکان فرار داشته باشد در موقعیت اضطراب‌زا قرار می‌گیرد. (فرار از موقعیت در واقع پاسخ اجتنابی است که از آن جلوگیری می‌شود). این سوال، سوال خوبی نیست؛ چون گزینه دو در واقع بخشی از گزینه یک است! با این حال گزینه ۱ پاسخ مناسب است؛ چون جلوگیری از پاسخ خود به تنهایی یک درمان نیست، بلکه بخشی از غرقه‌سازی یا دیگر درمان‌های مواجهه‌ای است.

۱۹۶- گزینه ۴) آموزش رفتاری والدین

این سوال مربوط به درس آسیب‌شناسی روانی می‌باشد.

درمان‌های ثابت شده و احتمالاً اثربخش برای اختلالات بیرونی‌سازی کودکان و نوجوانان (مثل اختلال کمبود توجه بیش‌فعالی یا اختلال سلوک) مولفه‌ای مربوط به والدین یا خانواده دارند، مثل آموزش رفتاری والدین در اختلال کمبود توجه/بیش‌فعالی.

۱۹۷- گزینه ۳) دقیق بودن

NEO یک ابزار خودگزارشی برای اندازه‌گیری صفات شخصیت در جمعیت بهنجار است، که توسط کاستا و مک کری با اقتباس از مدل پنج‌عاملی شخصیت ساخته شده است. مدل پنج‌عاملی شخصیت در سنت واژگانی تحلیل صفات موجود در زبان و تحلیل عاملی ریشه دارد. پنج عامل شخصیت و جنبه‌های هر یک در پرسش‌نامه عبارت‌اند از: روان‌رنجورخویی؛ اضطراب، تنفر، افسردگی، کم‌رویی، تکانشگری، آسیب‌پذیری.

برون‌گرایی؛ گرم بودن، معاشرتی بودن، جسارت، فعالیت، هیجان‌خواهی، هیجانات مثبت.

استقبال از تجربه؛ تخیل، زیبایی‌شناسی، احساسات، کنش‌ها، نظرها، ارزش‌ها.

موافقت؛ اعتماد، صراحت، نوع‌دوستی، پیروی، فروتنی، ذهن‌گرایی.

۱۹۹- گزینه ۳) انتزاع انتخابی

● خطاهای شناختی

اگر موضوعی در یک موقعیت درست است، در هر موقعیت دیگری که حتی شباهت اندکی دارد، نیز درست است. به طور مثال: او مرا بلاک کرده، پس هیچ کسی دوستم ندارد.	تعمیم مفرط
شخص فقط یک تجربه را معیار ارزیابی خودش قرار میدهد و بقیه موارد را نادیده می‌گیرد. به طور مثال: نمره کم در ریاضی (بدون توجه به نمره بالا در ادبیات) نشان می‌دهد که آدم خنگی هستم.	انتزاع‌گزینی
شخص خود را مسئول تمام رویدادهای بد و ناگوار می‌داند. به طور مثال: همه‌اش تقصیر من است که شرکت نتوانست در آن پروژه موفق شود.	مسئولیت‌پذیری افراطی
هر چیزی یا در این انتها قرار دارد یا در انتهای دیگر (سفید یا سیاه، خوب یا بد). به طور مثال: یا موفق خواهم شد یا شکست سختی خواهم خورد، دیگران یا دوستم دارند یا از من متنفرند.	تفکر همه یا هیچ / تفکر دو مقوله‌ای
شخص خود را کانون توجه میدانند و هر اتفاقی را به خود نسبت می‌دهد. به طور مثال: همه دوستانم میدانند که شکست خورده‌ام و به همین خاطر به من می‌خندند.	ارجاع به خود
به طور مثال: قلبم تند میزند، پس حتما در حال سکته کردن هستم.	فاجعه‌انگاری
به طور مثال: احساس میکنم اتفاق بدی می‌افتد، پس حتما این‌طور می‌شود.	استدلال هیجانی
به طور مثال: باید کامل باشم و هیچ وضعی نداشته باشم.	انتظارات غیرمنطقی
به طور مثال: من بی‌عرضه هستم.	برچسب زدن
به طور مثال: آنجا که گفت کارمندان خوب کار نمی‌کنند، منظور من بودم.	نتیجه‌گیری شتاب‌زده / ذهن خوانی
به طور مثال: من میدانم که موفق نخواهم شد.	خطای پیشگویی

وظیفه شناسی: رقابت، نظم، وجدان کاری، پیشرفت‌گرایی، انطباق، تعمق (جدیت و دقیق بودن، ترجمه‌های دیگر وظیفه شناسی است).

۱۹۸- گزینه ۱) روشنگری

مالونی و وارد پنج نوع سوال در مصاحبه را مشخص کرده‌اند که در جدول زیر ذکر شده است.

● انواع سوالات در مصاحبه

نوع	اهمیت	مثال
باز پاسخ	مسئولیت‌دادن به بیمار و متمایل کردن او به پاسخ‌گویی	ممکن است درباره تجربیات در ارتش حرف بزنید؟
تسهیل‌گر	تشویق بیمار به ادامه دادن گفتگو	ممکن است کمی بیشتر در این باره حرف بزنید؟
روشنگر	روشن کردن یا گسترش دادن	فکر کنم منظورت این است که احساس میکنی...؟
مواجهه‌ای	روبرو کردن مراجع با ناهم‌خوانی‌ها و تناقضات	قبلا گفتی...؟
مستقیم	مسئولیت‌پذیری بیمار پس از برقراری تفاهم	وقتی پدرت از انتخاب تو انتقاد کرد، به او چه گفتی؟

منظور از روشنگری یا شفاف‌سازی، سوالی است که به درمانگر کمک می‌کند یک پیام مبهم را درک کند (به طور مثال: می‌شود برایم توصیف کنید...؛ بگویید منظورتان از ... چیست). سوالات تا شفاف‌سازی نشان می‌دهد درمانگر پیام مراجع را تا چه حد صحیح و دقیق درک کرده است.

۲۰۰- گزینه ۱) رازداری

معیارهای اخلاقی روانشناسان که توسط انجمن روانشناسی آمریکا مطرح شده است، عبارتند از: احترام گذاشتن به حقوق و شأن مردم، نیکوکاری و بدسرشت نبودن، وفاداری و مسئولیت‌پذیری، صداقت، عدالت و صلاحیت. محور اصلی رابطه مراجع-روانشناس، رازداری است. درمانگر باید درباره رازداری و شرایط نقض آن، با مراجع صحبت کند؛ هر اطلاعاتی محرمانه نیست و در برخی موارد باید ارائه شود: مثل اشخاص ثالث (شرکت‌های بیمه)، دادگاه‌ها و دانشگاه‌ها. روانشناسان وقتی لازم باشد با همکار خود در رابطه با مراجعی مشورت کنند یا زمانی که مراجع خطرناک باشد، قوانین رازداری را نقض می‌کنند.

۲۰۱- گزینه ۲) رفتار درمانی

این سوال مربوط به درس آسیب‌شناسی روانی می‌باشد. مداخلات رفتاری برای تقویت عملکرد اجتماعی افراد اوتیستیک در بلندمدت، موثرترین روش است. برای آموزش و تقویت مهارت‌های خودیاری، اجتماعی، ارتباطی، کاهش رفتارهای نامناسب، پرخاشگرانه و تکراری، از شرطی سازی و یادگیری مشاهده‌ای استفاده می‌شود.

۲۰۲- گزینه ۱) گیج شدن مراجع

سکوت معانی مختلفی دارد. ممکن است مراجع مشغول سازماندهی فکری یا تصمیم‌گیری یا می‌تواند نشانه مقاومت باشد. باید بینیم معنا و کارکرد آن در بافت مصاحبه مورد نظر چیست. در گزینه ۲ و ۳ مراجع در حال بررسی افکار خود است، بنابراین نباید سکوت او را شکست. اما در گزینه ۱ وقتی مراجع درباره مسئله‌ای گیج شده است، سکوت مناسب نیست و درمانگر می‌تواند به سازمان دادن افکار او کمک کند. گزینه ۴ به طور کل اشتباه است، چرا که قانونی برای سکوت توسط درمانگر تنظیم نمی‌شود.

۲۰۳- گزینه ۴) بی توجهی روان‌شناسان بالینی

بزرگ‌ترین محدودیت همه درمان‌ها در این اتهام بارلو است که می‌گوید: بسیاری از روانشناسان به نتیجه پژوهی توجه نمی‌کنند. آن‌ها اشکالات و محدودیت‌های استنباط‌های خود را که بر مبنای تجربه‌هایشان در یک مورد بوده است، در نظر نمی‌گیرند (گرچه گزینه ۴ ناقص بوده و قطعاً طراح چیزی را جا انداخته! اما به نظر بهترین پاسخ برای این سوال است).

۲۰۴- گزینه ۲) مکعب‌ها - ادراک

زیر آزمون‌های مقیاس هوش کودکان وکسلر - ویراست چهارم عبارتند از: شباهت‌ها، خزانه لغات، درک و فهم، اطلاعات، استدلال، طراحی مکعب‌ها، مفاهیم تصویری، استدلال ماتریسی، تکمیل تصویر، فراخوانی ارقام، توالی حرف - عدد، حساب، نمادیابی،

رمزبندی، حذف کردن. در این ویراست زیر آزمون‌های مرتب‌کردن تصاویر، الحاق قطعات و مازها حذف شده‌اند (بنابراین گزینه ۱ و ۴ رد می‌شوند). تنظیم تصاویر از زیر مقیاس‌های نسخه سوم وکسلر بود که در ویراست جدید حذف شده است. این زیر آزمون توانایی طرح ریزی، تفسیر و پیش‌بینی دقیق رویدادهای اجتماعی در بافت فرهنگی را می‌سنجد. گزینه ۲ یعنی مکعب‌ها و ادراک (درک و فهم) پاسخ صحیح است؛ یعنی زیر آزمون‌هایی که همچنان در این مقیاس حفظ شده‌اند.

۲۰۵- گزینه ۳) زوج درمانی هیجانی

زوج درمانی متمرکز بر هیجان (جانسون و گرینبرگ)، درمان کوتاه مدتی است که قصد تغییر سبک تعاملی مشکل ساز و پاسخ‌های هیجانی بیمار را دارد تا بتوانند دلبستگی ایمن تری را برقرار کنند. فرض این رویکرد آن است که عاطفه منفی و سبک‌های تعاملی مخرب متداعی با آن، ناراحتی زناشویی ایجاد می‌کند. برای تثبیت یک رابطه دونفره، به دلبستگی ایمن نیاز داریم. درمان هیجانی شامل نه مرحله است که در سه بخش تقسیم شده‌اند: تضعیف چرخه، تغییر مواضع تعاملی، تحکیم/یکپارچگی. در بخش اول زوج و چرخه تعاملات منفی سنجیده می‌شود. در بخش دوم به ایجاد سبک‌های تعاملی جدید که انطباقی‌تر است و نیازهای طرفین را تأمین می‌کند، کمک می‌شود و در بخش سوم، تغییرات حاصل تحکیم می‌شود.

۲۰۶- گزینه ۳) اینکه چرخه توصیف، جای تبیین را می‌گیرد.

در طبقه بندی، بیمار بر اساس وجود چند نشانه یا سابقه داشتن چند نشانه، در یک طبقه قرار می‌گیرد. مشکلات این رویکرد عبارتند از:

۱. ممکن است طبقه بندی با تبیین اشتباه گرفته شود و یک توصیف دورانی جای تبیین را بگیرد؛ برای مثال: بیمار بر اثر اختلال وسواس دچار وسواس‌های فکری است، یا چون اسکیزوفرنی دارد روان‌پریشانه عمل می‌کند.
۲. تشخیص بر مبنای طبقات به این معنا است که شخص اختلال مورد نظر را دارد یا ندارد. اما رفتار نابهنجار با رفتار هنجار تفاوت کیفی ندارد؛ بلکه تفاوت آن‌ها کمی است. این دو حد نهایی یک بعد پیوسته هستند و تفاوت آن‌ها در مقدار و شدت است، نه در نوع. فقط وقتی الگوهای تفکر، هیجان و رفتار باعث ناراحتی و مشکل می‌شوند، بحث تشخیص اختلال پیش می‌آید. بنابراین، دیدگاه ابعادی بر میزان توانایی واکنش انطباقی تأکید دارد.

۲۰۷- گزینه ۴) شناختی

این سوال مربوط به درس آسیب‌شناسی روانی می‌باشد. هنگامی که خطر را تجربه می‌کنیم، دستخوش تغییرات بدنی و هیجانی

کنند.

۲۱۰- گزینه ۲) خودآشکار سازی مربوط به موقعیت فعلی مصاحبه گر منظور از خود آشکار سازی، صحبت درمانگر درباره مسائل شخصی خودش است. به طور کلی درمانگر نباید درباره مسائل شخصی خود، همچون مسائل گذشته زندگی اش صحبت کند، اما اینکه به چه مسائلی می توان اشاره کرد یا به چه سوالاتی از مراجع پاسخ داد، بستگی به آن مسئله یا سوال دارد. در بین گزینه ها، تنها گزینه ۲ میتواند پاسخ صحیح باشد؛ زیرا اگر صحبت درباره مسائل فعلی درمانگر بتواند به پیشبرد اهداف مصاحبه کمک کند، می توان درباره آن صحبت کرد. سازمان سنجش نیز گزینه ۲ را مشخص کرده است.

روانشناس نباید درباره مسائل شخصی خود صحبت کند، مگر اینکه به حل مسئله بیمار کمک کند. برای مثال در صورتی که خود افشایی در زمان مناسب صورت گیرد، می تواند به بیمار نشان دهد که روانشناس نیز مسائلی دارد و فردی عادی است؛ این امر اعتماد بین دو طرف را افزایش خواهد داد.

روانشناسی عمومی

۲۱۱- گزینه ۳) سروتونین

علت زیستی اختلال وسواسی- اجباری مربوط به اختلال در مدارهای عصبی است؛ به این صورت که کمبود انتقال دهنده عصبی سروتونین در مناطقی که مسئول تنظیم تکانه های ابتدایی جنسی، خشونت و پاکیزگی هستند مشاهده می شود. این تکانه ها اغلب هسته وسواس ها هستند. تکانه ها از قشر پیشانی آغاز و به بخشی از هسته های قاعده ای به نام هسته دمدار منتقل می شوند. سپس، قوی ترین تکانه ها به تالاموس می رسند و در آنجا ممکن است مبنای عمل قرار گیرند. در نتیجه، تکانه های ابتدایی ممکن است به سطح آگاهی راه یافته و رفتارهای قالبی خاصی را به اجرا در آورند که در افراد مبتلا به اختلال وسواسی- اجباری شایع تر از افراد بهنجار است.

۲۱۲- گزینه ۱) غلاف میلین

سرعت عبور پتانسیل عمل در آکسون های مختلف ممکن است از یک تا ۱۲۰ متر در ثانیه باشد. پوشیده بودن یا نبودن آکسون با غلاف میلین بر سرعت عبور اثر می گذارد. غلاف میلین از سلول های گلیال خاصی تشکیل شده که پشت سرهم دور آکسون را فرا می گیرند و در فاصله هریک از آن ها با دیگری شکاف کوچکی به نام گره رانویه وجود دارد. در نتیجه، تکانه عصبی هدایت جهشی پیدا می کند و از یک گره رانویه به گره رانویه دیگر می پرد و لذا، سرعت انتقال پتانسیل عمل در طول آکسون به مقدار زیادی افزایش می یابد. غلاف میلین در آکسون های محرک عضلات حرکتی ارادی فراوان تر است.

گوناگونی می شویم که پاسخ ترس را تشکیل می دهند. پاسخ ترس دارای چهار عنصر است:

عناصر شناختی: انتظار آسیب قریب الوقوع

عناصر بدنی: واکنش اضطراری بدن به خطر به همراه ایجاد تغییراتی در ظاهر

عناصر هیجانی: احساس دلهره و وحشت

عناصر رفتاری: جنگ و گریز

۲۰۸- گزینه ۱) استرنبرگ

استرنبرگ، یک مفهوم کلی به نام هوش موفق را ارائه کرده است و آن را شامل سه جنبه می داند: تحلیلی یا مولفه ای، خلاق یا تجربه ای، عملی یا بافتاری. (مارنات سه بخش این نظریه را این طور ذکر کرده است: فرا اجزا، عملکرد، دانش). چند نکته درباره رویکرد استرنبرگ وجود دارد:

۱. تاکید می کند که هوش باید هدفگرا و مناسب و شامل روش کارآمدی برای پردازش اطلاعات باشد.

۲. تاکید زیادی بر سرعت و دقت عملکرد نمی کند، در عوض بیشتر بر برنامه ریزی پاسخ ها و زیر نظر گرفتن آن ها تاکید دارد.

۳. هم به جنبه های عمومی و جهان شمول رفتار هوشمندانه و هم اهمیت سازگار شدن با یک محیط اجتماعی و فرهنگی خاص تاکید دارد و هوش را یک پدیده فرهنگی - اجتماعی می داند که طبق آن رفتار سازگارانه و انطباقی بر اساس فرهنگ مشخص می شود.

۲۰۹- گزینه ۳) بنیان نظری آن تبیین نشده است

MMPI-2 غیرنظری است؛ این آزمون برای روانشناسانی که گرایش روان پویایی دارند یا می خواهند بیماران را بر مبنای تاثیرات متقابل ظریف خصوصیات شخصیتی و تعیین کننده های وضعیتی درک کنند، مناسب نیست. MMPI-2 عمدتاً ابزار اندازه گیری نشانه های آسیب شناسی روانی است. مواد این آزمون معرف برخی صفات یا سبک های شخصیتی هم هستند؛ ولی این آزمون اصولاً برای بررسی و اندازه گیری سازه های شخصیتی طراحی نشده است. بسیاری شک دارند که MMPI-2 بتواند پس از تشخیص گذاری اولیه، در تصمیم گیری های جاری بالینی سهمی داشته باشد (مثل توصیف شخصیت، برنامه ریزی درمانی یا سایر پیش بینی ها)؛ اما بوچر می گوید MMPI-2 ابزار ارزشمندی برای برنامه ریزی و تاثیرات درمانی است.

رد گزینه ۱: در برخی گروه های نژادی تفاوت هایی در نمرات دیده شده است، اما شواهد نشان نمی دهند که این آزمون سوگیری داشته باشد. رد گزینه ۲ و ۳: مطالعات مختلفی درباره اعتبار و پایایی MMPI انجام شده است و به طور کلی پژوهش ها از آن حمایت می

۲۱۳- گزینه ۴) بطنی-میانی

هیپوتالاموس یکی از مناطق اصلی پردازش گرسنگی است. دست‌کاری دو بخش از بخش‌های هیپوتالاموس، یعنی هیپوتالاموس جانبی و هیپوتالاموس بطنی-داخلی دو تأثیر کاملاً متفاوت بر احساس گرسنگی می‌گذارند. تخریب هیپوتالانوس جانبی که به نشانگان هیپوتالاموس جانبی معروف است، فقدان کامل گرسنگی را به‌طور آشکار ایجاد می‌کند که طی آن، غذا کاملاً نادیده گرفته می‌شود انگار که مزه بدی دارد. تقریباً عکس این الگوی رفتاری، با نشانگان هیپوتالاموس بطنی-داخلی یا بطنی - میانی بر اثر ضایعه هیپوتالاموس بطنی-داخلی ایجاد می‌شود. این ضایعه موجب اشتهای سیری‌ناپذیر می‌شوند، مقادیر فراوانی غذا به ویژه غذاهای خوشمزه خورده می‌شود و حیوان بسیار چاق می‌شود.

۲۱۴- گزینه ۲) هیپوکامپ

یکی از بخش‌های دستگاه لیمبیک، هیپوکامپ است که نقش مهمی در حافظه برعهده دارد. این نقش نخستین بار در افرادی کشف شد که برای درمان صرع تحت عمل جراحی، هیپوکامپ‌شان برداشته می‌شد. بیمار پس از جراحی این قسمت، در شناسایی و تشخیص دوستان قدیمی خود یا به‌خاطر آوردن رخدادهای دوران کودکی‌اش هیچ مشکلی نداشت و قادر به خواندن و انجام مهارت‌های آموخته شده در اوایل زندگی خود بود، ولی وقایعی را که در سال پیش از عمل جراحی رخ داده است، یا به‌یاد نیاورد یا حداکثر خاطره‌اندکی از آن‌ها داشت. به‌علاوه، وقایع پس از عمل را به هیچ وجه نمی‌توانست به یاد بسپارد.

۲۱۵- گزینه ۱) سازه

وقتی همبستگی نمره‌های آزمون با معیاری بیرونی بررسی شود، روایی معیار یا روایی تجربی نامیده می‌شود. مثلاً اگر میان نمرات آزمون ورودی دانشگاه و رتبه تحصیلی در پایان سال اول دانشگاه همبستگی مثبت و نسبتاً زیادی وجود داشته باشد، بدین معناست که آن آزمون ورودی، روایی معیار معقولی دارد. اما ممکن است متغیرهایی مانند هوش جنبه‌هایی داشته باشد که ملاک بیرونی آن مشخص نباشد. مشکل اینجاست که هیچ معیار واحدی وجود ندارد که بتوان آن را درست دانست. از این رو، پژوهشگران تلاش کرده‌اند روایی سازه را به کار بگیرند تا نشان دهد نمرات آزمون با نتایجی که بر طبق نظریه، بایستی پیش بینی کند چقدر همبستگی دارند. این کار نیز در دل فرایند پژوهش تحقق می‌یابد. پژوهشگر بر اساس نظریه خود، هم آزمون را می‌سازد و هم پیش‌بینی می‌کند.

۲۱۶- گزینه ۲) تقویت منفی

در شرطی‌سازی ابرازی، پیامد رفتار احتمال بروز آن رفتار را افزایش یا کاهش می‌دهد. تقویت، به طور کلی، فرایندی است که احتمال بروز یک رفتار افزایش می‌دهد. در تقویت مثبت، با ارائه یک محرک خوشایند، احتمال بروز یک رفتار افزایش می‌یابد و در تقویت منفی، با حذف یک محرک ناخوشایند، احتمال بروز یک رفتار افزایش می‌یابد. مثلاً درس خواندن، به گرفتن نمره خوب منجر می‌شود (تقویت مثبت) و عملکرد مثبت منجر به حذف نمره منفی می‌شود.

۲۱۷- گزینه ۴) پیش‌بینی‌پذیری

پاولف و دیگر محققان معتقد بودند که مجاورت زمانی محرک شرطی و غیرشرطی برای رخ دادن شرطی‌سازی کلاسیک کافی است، یعنی این دو محرک باید در زمان نزدیک به یکدیگر واقع شوند. پاولف توجهی به موضوع درک شناختی موجود زنده از روابط میان محرک‌ها نداشت، زیرا چنین رویدادهای درونی‌ای قابل مشاهده محسوب نمی‌شوند. اما طبق دیدگاه شناختی، شرطی‌سازی کلاسیک اطلاعات جدیدی درباره ارتباط میان دو محرک در اختیار جاندار قرار می‌دهد، طوری که او می‌آموزد که در صورت مواجهه با محرک شرطی، باید انتظار محرک غیرشرطی را هم داشته باشد. رسکولا در آزمایش مهمی، مجاورت و پیش‌بینی‌پذیری را در مقابل هم نهاد. او قادر بود نشان دهد که محرک شرطی باید پیش‌بینی کننده پایای محرک غیرشرطی باشد و صرف مجاورت زمانی برای شرطی شدن کافی نیست.

۲۱۸- گزینه ۳) قضایی

نظریه سه‌وجهی استرنبرگ شامل سه خرده‌نظریه است: خرده‌نظریه مولفه‌ای که به فرایندهای تفکر می‌پردازد؛ خرده‌نظریه تجربی که به اثرات تجربه بر هوش می‌پردازد و خرده‌نظریه بافتاری که به اثرات محیط و فرهنگ فرد می‌پردازد. او برای خرده‌نظریه مولفه‌ای سه مولفه را مشخص کرده است: ۱. فرامولفه‌ها که در طراحی، کنترل، بازبینی و ارزیابی فرایندهای پردازشی هنگام حل مسئله دخالت دارند (توانایی‌های تحلیلی). ۲. مولفه‌های عملکرد که راهبردهای حل مسئله را به سرانجام می‌رسانند (توانایی خلاقیت). ۳. مولفه‌های کسب دانش که به رمزگردانی، ترکیب و مقایسه اطلاعات درگیر در حین مسئله‌گشایی ربط دارند (توانایی‌های کاربردی). این مولفه‌ها ارتباط متقابل با یکدیگر دارند و حین فرایند حل مسئله هر کدام نقش خاصی بازی می‌کنند. علاوه بر این، هیچ‌کدام از آن‌ها به‌طور مستقل عمل نمی‌کنند. بر اساس دیدگاه استرنبرگ، قضاوت‌ها، تجزیه و تحلیل‌ها، ارزشیابی و بررسی انتقادی قضایا جزئی از تفکر قضایی است.

نوروتیزم یا روان‌نژندی یا بی‌ثباتی-ثبات به هیجان‌مندی مربوط می‌شود: افراد تکانشی، دمدمی، مضطرب، تندخو، ناسازگار در قطب روان‌نژند یا بی‌ثبات قرار می‌گیرند و افراد آرام و سازگار در قطب دیگر آن.

۲۲۳- گزینه ۱) ناپایداری

اختلال شخصیت مرزی یک اختلال مادام‌العمر است که مشخصه آن نوسان‌های افراطی در خلق، روابط و ادراک خویشتن است. ناپایداری خصوصیت کلیدی اختلال شخصیت مرزی است. خلق، خودپنداره و روابط بین‌فردی آن‌ها ناپایدار است و دچار حملات مکرر افسردگی، اضطراب یا خشم می‌شوند که اغلب دلیل موجهی ندارند. این افراد به شدت احساس پوچی می‌کنند، رفتارهای بی‌غرض دیگران را به مثابه ترک‌کردن یا طردکردن تلقی می‌کنند. همچنین، به رفتارهای تکانشی و خودآزارانه از جمله خودزنی و خودکشی تمایل دارند. افراد مبتلا به شخصیت مرزی گاه به صورت گذرا، احساس غیرواقعی بودن می‌کنند، خط سیر زمان را گم می‌کنند و ممکن است فراموش کنند که چه کسی هستند.

۲۲۴- گزینه ۴) کدگذاری معنایی

ظرفیت حافظه فعال را در بیشتر افراد نمی‌توان از 7 ± 2 قطعه بیشتر کرد ولی اندازه قطعه‌ها و از این طریق، تعداد اقلام اطلاعات موجود در فراخانی حافظه را می‌توان افزایش داد. مثلاً، اگر رشته اعداد ۴۲-۷۱۳-۷۱۳۶-۱۳۵ را به صورت ۱۳۴۲-۱۳۶۷-۱۳۵۷ دوباره رمزگذاری کنیم و به این ترتیب، فقط سه قطعه را در حافظه فعال خود ذخیره کنیم، همه این دوازده رقم را به یاد می‌آوریم. رمزگذاری مجدد ارقام به صورت تاریخ‌های آشنا، در این مثال، به وضوح موثر است. اما در مورد بیشتر رشته‌های اعداد مفید نخواهد بود چون به قدر کافی، تاریخ مهم در حافظه خود نداریم.

۲۲۵- گزینه ۲) نگهداری ذهنی

در مرحله عملیات عینی (۷-۱۲ سالگی)، بچه‌ها بر مفاهیم گوناگون ثبات، مسلط می‌شوند؛ یعنی، قادر به نگهداری ذهنی می‌شوند و به تدریج، دخل و تصرف‌های منطقی در مفاهیم را می‌آموزند، می‌توانند اشیاء را بر اساس ویژگی‌هایی مثل طول یا وزن مرتب کنند، بازنمودهای ذهنی از یک سلسله اعمال تشکیل دهند. در این مرحله، بچه‌ها مفاهیم انتزاعی را به کار می‌برند ولی این کار را فقط در مورد اشیاء غیرانتزاعی یا عینی انجام می‌دهند؛ یعنی، اشیایی که به‌طور مستقیم با حواسشان شناسایی می‌کنند.

۲۲۶- گزینه ۳) همه‌ی انسان‌ها در مواجهه با شرایط استرس‌زا درمانده نمی‌شوند.

نظریه درماندگی آموخته‌شده سلیگمن توضیح می‌دهد که چطور وقایع آزاردهنده و غیرقابل پیش‌بینی می‌توانند به بی‌احساس و

۲۱۹- گزینه ۳) مدل احتمال بسط یابی

این مدل یکی از مسلط‌ترین نظریه‌های فرایند دوگانه در حوزه متقاعدسازی است. ایده اصلی مدل این است که تجربه افراد بر روی یک پیوستار احتمال بسط‌یابی قرار دارد. به عبارت ساده‌تر، گاهی اوقات انگیزه داریم و به پیام متقاعدکننده توجه می‌کنیم ولی گاهی اوقات چنین نیستیم. اگر در انتهای بالای پیوستار باشیم (بخواهیم و بتوانیم عمیقاً فکر کنیم)، متقاعدسازی مسیر مرکزی را طی می‌کند و فرایندهای شناختی تحت سلطه تفکر کنترل‌شده و تلاشمند قرار می‌گیرند. اگر در انتهای پایینی پیوستار باشیم (نخواهیم یا نتوانیم عمیقاً به تفکر پردازیم)، متقاعدسازی مسیر پیرامونی را طی می‌کند و فرایندهای شناختی تحت سلطه تفکر خودکار و بی‌تلاش قرار می‌گیرند.

۲۲۰- گزینه ۴) ال‌اس‌دی، پی‌سی‌پی و شاهدانگان

علاوه بر هیپنوتیزم و خواب‌واره، از مواد روان‌گردان نیز می‌توان برای تغییر حالت هوشیاری یک فرد استفاده کرد. این مواد روان‌گردان عبارت‌اند از: مواد تضعیف‌کننده دستگاه عصبی؛ الکل، باربیتورات‌ها، آرام‌بخش‌های ضعیف، آلپرازولام، دیازپام؛ مواد محرک: آمفتامین‌ها، کوکائین، نیکوتین و کافئین؛ مواد افیونی؛ تریاک و مشتقات آن، کدئین، هروئین، مورفین و متادون؛ مواد توهم‌زا یا هالوسینوزن‌ها: ال‌اس‌دی، مسکالین، پسیلوسیبین، پی‌سی‌پی یا فن‌سیکلیدین و مشتقات شاهدانه مثل ماری‌جوانا و حشیش.

۲۲۱- گزینه ۳) شیب بافت

دو نوع اطلاعات در مکان‌یابی شیء برای درک عمق وجود دارد که مستقیم شامل شیب بافت و غیرمستقیم شامل اندازه نسبی، عمق نهایی خطی و اختلاف منظر حرکتی است.

۲۲۲- گزینه ۱) برون‌گرا و بی‌ثبات

هانس آیزنک در درجه‌بندی خصوصیات بیماران توسط روانپزشکان را به کار گرفت و به دو عامل شخصیتی رسید: درون‌گرایی-برون‌گرایی و بی‌ثباتی-ثبات هیجانی (روان‌نژندی، نوروتیزم) خواند. او بعدها بعد سومی هم به این دو بعد اضافه کرد. درون‌گرایی-برون‌گرایی عبارت است از میزان جهت‌گیری اساسی فرد به درون خود یا با جهان بیرون. در انتهای درون‌گرایی این مقیاس افرادی خجالتی قرار می‌گیرند که ترجیح می‌دهند به تنهایی کار کنند و به ویژه، وقتی که دچار فشار هیجانی یا تعارض می‌شوند، دوست دارند سر در لاک خود بپرند. در انتهای برون‌گرایی نیز افرادی معاشرتی قرار دارند که ترجیح می‌دهند به مشاغلی بپردازند که امکان کار مستقیم با دیگران را برایشان فراهم کند و در مواقع فشار روانی، به جست‌وجوی همراهی دیگران برمی‌آیند. بعد

چنان به نظر می‌رسند که گویی هیچ رنگ سفیدی در آن وجود ندارد.

۲۳- گزینه ۳) مرحله پنجم

سطح اول	اخلاق پیش‌عرفی
مرحله اول	جهت‌گزینی براساس تنبیه (اطاعت از قوانین به منظور اجتناب از تنبیه).
مرحله دوم	جهت‌گزینی براساس پاداش (هم‌نوایی با دیگران برای دریافت پاداش و مزایا).
سطح دوم	اخلاق عرفی
مرحله سوم	جهت‌گزینی براساس الگوی دختر خوب- پسر خوب (هم‌نوایی می‌کند تا از عدم تایید دیگران در امان باشد).
مرحله چهارم	جهت‌گزینی براساس وابستگی به مراجع قدرت (قانون و قواعد اجتماعی را رعایت می‌کند تا از توبیخ مراجع قدرت و احساس گناه در مورد انجام ندادن وظایف خود در امان باشد).
سطح سوم	اخلاق پس‌عرفی
مرحله پنجم	جهت‌گزینی مبتنی بر قرارداد اجتماعی (اعمال خود را طبق اصولی هدایت می‌کند که همگان برای بهزیستی جامعه الزامی می‌دانند، از اصول پیروی می‌کند تا از احترام همگان برخوردار باشد و از این طریق، احترام به نفس خود را نیز حفظ می‌کند).
مرحله ششم	جهت‌گزینی مبتنی بر اصول اخلاقی (اعمال خود را طبق اصولی هدایت می‌کند که شخصاً انتخاب کرده، اصولی که در آنها عدالت، سرافرازی و برابری ارزشمند شناخته می‌شود. از اصول پیروی می‌کند تا از سرزنش خویشتن در امان باشد).

روانشناسی فیزیولوژیک، انگیزش و هیجان

۲۷۱- گزینه ۳) هیپوکامپ

بادامه و هیپوکامپ با تنظیم آزادسازی هورمون آزاد کننده کورتیکوتروپین، واکنش به استرس را تنظیم می‌کنند. فعال شدن بادامه باعث واکنش استرس می‌شود. نورون‌های استریاترمینالیس (راه انتهایی) در

افسردگی منجر شوند که مشخصات آن عبارت است از: بی‌احساسی، کناره‌گیری و بی‌عملی در پاسخ به وقایع غیرقابل کنترل. البته همه اشخاص این‌طور نیستند. نظریه اولیه درماندگی آموخته‌شده می‌بایست با توجه به این واقعیت اصلاح شود که فقط بعضی اشخاص در مواجهه با وقایع غیرقابل کنترل دچار درماندگی می‌شوند، اما بعضی دیگر از چالش‌های برآمده از همین وقایع مشابه، جان تازه‌ای می‌گیرند.

۲۲۷- گزینه ۱) مثبت

در شرطی‌سازی ابزاری، پیامد رفتار احتمال بروز آن رفتار را افزایش یا کاهش می‌دهد. تقویت به فرایندی است که طی آن، ارائه یک محرک احتمال بروز یک رفتار را افزایش می‌دهد و می‌تواند با دادن یک مشوق (تقویت مثبت) یا از طریق حذف یک محرک بی‌زاری‌آور (تقویت منفی) انجام شود. تنبیه عکس تقویت است: احتمال وقوع یک رفتار را کاهش می‌دهد و شامل ارائه یک محرک بیزارکننده (تنبیه مثبت یا فقط تنبیه) و یا حذف یک محرک مشوق (تنبیه منفی یا آموزش مبتنی بر حذف) است.

۲۲۸- گزینه ۳) سازندگی در برابر احساس حقارت

در این مرحله، کودکان بر مهارت‌های اجتماعی و شناختی مهمی چیره می‌شوند. بحران این مرحله سازندگی در برابر حقارت است. کودکان امیدها و آرزوهای گذشته خود را که اغلب در خانواده‌ها تظاهر پیدا می‌کرد، فراموش می‌کنند و مهارت‌ها و ابزارهای فرهنگی مفید و وسیع‌تری را می‌آموزند. در جوامع بدوی، کودکان می‌آموزند تا شکار کنند، غذا بیابند و ابزار بسازند. در جوامع فناورانه جدید، کودکان به مدرسه می‌روند تا در مهارت‌هایی که جنبه ذهنی بیشتری دارند، مانند خواندن و نوشتن و ریاضیات، تسلط یابند. در هر دو مورد، کودکان انجام دادن امور معنادار را می‌آموزند و نیروهای من از قبیل «توجه مداوم و تلاش همراه با پشتکار» را رشد می‌دهند. آن‌ها، همچنین، کارکردن و بازی کردن با همسالان را یاد می‌گیرند.

۲۲۹- گزینه ۲) شدت

رایج‌ترین شیوه تجربه‌های گوناگون رنگ‌بینی سازمان‌دهی این تجربه‌ها حول سه محور است: فام، درخشندگی و درجه اشباع. فام عبارت است از کیفیتی که نام آن رنگ بهترین توصیف آن است، نظیر قرمز یا زرد. درخشندگی مربوط به مقدار نوری است که ظاهراً از یک سطح رنگی تابیده می‌شود، چنان که سفید درخشنده‌ترین رنگ ممکن و سیاه مات‌ترین آن‌ها است. درخشندگی محرک نوری تابع شدت محرک است. درجه اشباع هم به معنای درجه خلوص آن رنگ است؛ رنگ‌های اشباع‌نشده پریده و کم‌رنگ به نظر می‌رسد (نظیر صورتی) و رنگ‌های اشباع‌شده نظیر زرشکی

با بازداری فعالیت نورون های آن از طریق آگونیست گابا، باعث واکنش کند به محرک های طرف مقابل می شود، مخصوصاً وقتی در طرف همسو محرک های زیادی وجود داشته باشد. این نقص نشانه کاهش دقت و توجه به اشیای طرف مقابل است.

۲۷۵- گزینه ۴) آدنیل سیکلاز

با شروع مصرف مواد مخدر افیونی، فعالیت آدنیل سیکلاز کاهش یافته و محصول این آنزیم یعنی آدنوزین مونوفسفات حلقوی نیز کاهش می یابد. به مرور با وابسته شدن فرد به ماده مخدر تولید آنزیم آدنیل سیکلاز در بدن افزایش یافته و کاهش فعالیت این آنزیم را جبران می کند. در این حالت میزان آدنوزین مونوفسفات حلقوی در بدن در حضور ماده مخدر به حد طبیعی می رسد، زیرا کاهش فعالیت آنزیم آدنیل سیکلاز با افزایش مقدار این آنزیم جبران می شود. به همین دلیل بعد از وابستگی به ماده مخدر افیونی فرد فقط در حضور آن ماده مخدر عملکرد شبه طبیعی دارد. در هنگام ترک با توجه به اینکه مهار از روی آنزیم آدنیل سیکلاز برداشته می شود و با توجه به این که میزان آنزیم در این افراد بسیار بیشتر از افراد عادی است، به طور ناگهانی تولید آدنوزین مونوفسفات حلقوی افزایش یافته و عوارض ترک ماده مخدر یا سندرم ترک را ایجاد می کند.

۲۷۶- گزینه ۲) پستی هیپوتالاموس

برای حفظ درجه حرارت بدن هماهنگی متقابل دستگاه های حسی و مهارکننده بدن ضروری است. هسته های جلویی میانی هیپوتالاموس مرکز سرما هستند و درجه حرارت بدن را پایین می آورند. هسته های پستی و هسته های جانبی هیپوتالاموس مرکز گرما هستند و درجه حرارت بدن را بالا می برند. تخریب این هسته ها باعث خون سردی می شود. به طور کلی هسته های پستی هیپوتالاموس وظیفه حفظ و تنظیم درجه حرارت بدن را نیز بر عهده دارند.

۲۷۷- گزینه ۴) اندام گلژی

می توان گفت ماهیچه دو نظام پسخوراند دارد که برعکس هم عمل می کنند:

-نظام مهار طول ماهیچه که به عهده گیرنده دوک ماهیچه ای است.

-نظام مهار پتانسیل ماهیچه که به عهده گیرنده زردپی ماهیچه است.

تاثیر این دو نظام برعکس است. نظام مهار طول ماهیچه، ماهیچه همانم را تحریک و ماهیچه مخالف را بازداری می کند. نظام مهار پتانسیل ماهیچه همانم را بازداری و ماهیچه مخالف را تحریک می کند. نظام مهار طول ماهیچه به ماهیچه موافق و مخالف محدود

بادامه، نظام هیپوتالاموس-هیپوفیز-فوق کلیه را فعال می کند و پاسخ استرس ایجاد می شود. هیپوکامپ گیرنده های کورتیزول دارد. افزایش کورتیزول باعث فعال شدن هیپوکامپ می شود و هورمون آزادکننده کورتیکوتروپین بازداری می شود (پسخوراند منفی). آسیب هیپوکامپ باعث آزاد شدن بیش از حد کورتیزول و پاسخ شدید به استرس خواهد شد. در اختلال استرس پس از آسیب (PTSD) و اختلال ترس ناشی از استرس غیرقابل اجتناب، حجم هیپوکامپ کاهش یافته است. بنابراین می توان نتیجه گرفت که هیپوکامپ در تنظیم واکنش ارگانیسم به استرس نقش مهمی دارد.

۲۷۲- گزینه ۳) آمیخته

انواع انگیزش بیرونی: تنظیم بیرونی- تنظیم درون فکنی شده تنظیم خود پذیر - تنظیم آمیخته یا یکپارچه. تنظیم آمیخته خود مختار ترین نوع انگیزش بیرونی است. در حالی که درون سازی فرایند درونی کردن ارزش یا شیوه رفتار کردن است، در آمیختن فرایندی است که افراد از طریق آن، ارزش ها و رفتارهای خودپذیر را کاملاً در خود (self) دگرگون می کنند. تنظیم یکپارچه در عین حال که نوعی انگیزش است، فرایند رشد نیز است، زیرا خودآزمایی لازم را برای هماهنگ ساختن روش های تازه تفکر، احساس، و رفتار با روش های پیشین تفکر، احساس و رفتار فرد شامل می شود. چون تنظیم یکپارچه خودمختارترین نوع انگیزش بیرونی است، با نتایج بسیار مثبت، مانند رشد اجتماعی و سلامت روانی ارتباط دارد.

۲۷۳- گزینه ۴) ملاتونین

غده صنوبری در مغز میانی قرار دارد (بین دو برجستگی جلویی در برجستگی های چهارگانه) و از دیانسفال نشئت می گیرد. این غده در کودکان بزرگ است و تا بلوغ کوچک می شود. این غده هورمون ملاتونین را ترشح می کند. ملاتونین از تجزیه سروتونین به وجود می آید و در راه اندازی مکانیزم خواب بسیار مهم است. تاریکی باعث افزایش تبدیل سروتونین به ملاتونین می شود. بنابراین ترشح آن یک تناوب شبانه روزی دارد و این تناوب به تحریک گیرنده های بینایی شبکه توسط نور مربوط است. عملکرد ملاتونین عبارت است از: به تاخیر انداختن بلوغ (افزایش ترشح آلدوسترون از بخش قشری غده فوق کلیه) تاثیر در چرخه شبانه روزی خواب. ملاتونین در زمستان به دلیل کاهش نور کاهش می یابد و می تواند در افسردگی فصلی نقش داشته باشد.

۲۷۴- گزینه ۱) هسته پولونیار

هسته های پولونیار در تالاموس قرار دارند و ارتباطاتی با قشر دیداری (در لب پس سری، آهیانه ای و گیجگاهی) دارند. این هسته ها در راه اندازی دقت و توجه نقش اساسی دارند. آسیب هسته پولونیار

می شود اما نظام مهارت‌پتانسیل بر مجموعه دست و پا اثر می گذارد.

۲۷۸- گزینه ۲) برجستگی های بالای

اعصاب دیداری هر دو چشم از زیر مجسمه جریان می یابند و در محل کیاسمای بینایی (زیر هیپوفیز) به هم می رسند. در این محل، اعصابی که از ناحیه مرکزی چشم ها می آیند متقاطع می شوند یعنی اعصاب چشم چپ به نیمکره راست فرافکنی می شود و برعکس. اعصابی که از ناحیه جانبی چشم ها می آیند در مسیر خودشان و بدون تقاطع رد می شوند. پس از این تلاقی، اعصاب بینایی به تلاموس می روند. اولین ارتباط سیناپسی در مدار دیداری در تلاموس ایجاد می شود و سپس اطلاعات با عبور از عمق قطعات آهیانه ای و گیجگاهی به قشر نخستین دیداری در قطعه پس سری (قشر مخطط) فرافکنی می شوند. تارهایی هم به ساقه مغز فرستاده می شود تا حرکات چشم ها از آنجا کنترل شود. برجستگی های بالای در مغز میانی برای کنترل حرکات چشم اهمیت دارند، به محرک های نوری متحرک پاسخ می دهند و به جهت نور حساسیت دارند.

۲۷۹- گزینه ۳) گلیسین

مهم ترین ناقل عصبی بازدارنده در دستگاه عصبی مرکزی گابا با افزایش نفوذپذیری غشا برای ورود کلر یا خروج پتاسیم و در نخاع و قسمت های پایین مغز از نوع گلیسین (از طریق مهار نورون های حرکتی) است.

۲۸۰- گزینه ۴) گیجگاهی - آهیانه ای

بیماری آلزایمر یک نوع فراموشی وابسته به سن است. در برخی افراد این بیماری ریشه ژنتیکی دارد و ژن مستعد کننده روی کروموزوم شماره ۲۱ که کروموزوم غیر وابسته به جنس (اتوزومی) است، قرار دارد. این بیماری به دلیل رسوب پروتئین بتا- آمیلوئید و شکل گیری پلاک های آمیلوئیدی به ویژه در لوب گیجگاهی و آهیانه شکل می گیرد. در اختلال شدید آلزایمر میزان ناقل استیل کولین و آنزیم انتقال دهنده آن در مناطق ارتباطی و هیپوکامپ کاهش می یابد. هم چنین آنزیم تجزیه کننده استیل کولین استراز، نورآدرنالین، سروتونین و فعال شدن مجدد نوروپپتید سوماتوستاتین و نوروپپتید می یابد. فقدان نورون های کولینرژیک از هسته های زیر قشری نظام کولینرژیک ناشی می شود. علت این فقدان شاید دلیل کاهش عامل رشد عصبی، پروتئینی با وزن مولکولی ۱۳ هزار است. عامل رشد عصبی در هیپوکامپ و هسته های پایه مغز جلویی بیشتر تولید می شود و رشد و تولید ناقل استیل کولین را تحریک می کند.

۲۸۱- گزینه ۲) پیشانی

قشر ارتباطی پیشانی به شکل اختصاصی مسئول بازداری رفتار

با توجه به قوانین اخلاقی، اجتماعی و غیره است. ضایعه قشر ارتباطی پیشانی باعث بروز اختلال در رفتار می شود. نمونه آن در مسمومیت با الکل است که آسیب موقت قشر ارتباطی پیشانی ایجاد می شود و فرد روی رفتار خود هیچ بازداری ندارد.

۲۸۲- گزینه ۲) میکروگلی

میکروگلیال ها (سلول های گلیال کوچک): جزو ماکروفاژها هستند و از سلول های دستگاه ایمنی محسوب می شوند که بیگانه خواری می کنند. (عمل فاگوسیتوز) در ترمیم و تعمیر دخالت دارند و در صورت تورم دستگاه عصبی (مثال عفونت یا تومور) تکثیر پیدا می کنند. تجمع میکروگلیال ها در این شرایط را گلیوز می گویند. برخلاف سایر نوروگلیاهای مرکزی که از لایه اکتودرم جنین ایجاد می شوند، میکروگلیاها از لایه مزودرم ایجاد می شوند و به همین دلیل به آن ها مزوگلیا هم گفته می شود.

۲۸۳- گزینه ۱) ارضاء

بر اساس نظر فروید یک بخش از انرژی، انرژی جنبشی است. وی انرژی بین اجزا را سرمایه گذاری روانی می نامد. هنگامی می توان از سرمایه گذاری روانی سخن گفت که یک موضوع مورد علاقه فوراً ممکن الوصول نباشد. تصاحب یک موضوع با صرف انرژی، خصوصاً با سرمایه گذاری روانی به این معنا نیست که انرژی آزاد شده باشد، بلکه بیشتر منجر به یک احساس و تمایل شدید نسبت به موضوع عشق می شود و خاطرات پیرامون موضوع عشق، تصورات و تخیلات مکرر را پدید می آورد. یک سرمایه گذاری روانی غالباً جنبه موقتی دارد و به محض اینکه هدف مورد انتظار تحقق یافت، انرژی آزاد می شود. به عبارت دیگر انرژی جنبشی به انرژی پتانسیل تبدیل می شود و برای عمل دیگر در دسترس فرد قرار می گیرد. اگر تمام آرزوهای فرد برآورده شده باشند، در این صورت تمام انرژی او آزاد می گردد. بدین ترتیب توزیع انرژی با احساس خوشی فاعلی رابطه دارد.

۲۸۴- گزینه ۳) رفتارنگری

نظریه های اضطرابی که در زیربنای این رویکرد رفتارگرایی قرار می گیرند ریشه در کارهای واتسون و پاولف دارند. فعالیت اصلی آنان تلاش برای توضیح تنبیه بود. به طور ساده، بحث این است که ارگانیسم از طریق بعضی مکانیزم های واسطه ای می آموزد که از محرک های مضر اجتناب کند. این محرک میانجی معمولاً ترس یا اضطراب نامیده می شود. تحلیل این فرایند بدین گونه است که بعد از چندین بار جفت شدن محرک شرطی و غیر شرطی، ارگانیسم به محرک شرطی پاسخ خواهد داد. پاسخ شرطی ترس و اضطراب است در این دیدگاه اغلب ترس و اضطراب معادل در نظر گرفته می شوند و به عنوان کشاننده ثانویه یا اکتسابی از طریق شرطی سازی کلاسیک به وجود می آید.

کاهش مهارت های زبانی و کمبود پاسخ های هیجانی به روابط اجتماعی است. در سنین بالاتر، کودکان درخودمانده قادر نیستند درد جسمانی ناشی از ضربه را احساس کنند و تمایل کمی به روابط اجتماعی دارند. با توجه به اینکه بین این رفتارها و رفتارهایی که هنگام بالا بودن سطوح غلظت مواد افیونی در مغز پدید می آید، مشابهت وجود دارد، می توان احتمال داد که درخودماندگی کودکان از یک بیش فعالی نظام اندورفیتی در مغز ناشی می شود.

۲۸۹-گزینۀ ۱) شرم

نتایج پژوهش های تجربی بیشتر نظر لویس (۱۹۹۳) را تأیید می کند. شرم شامل یک ارزیابی از خود به صورت کلی است، ولی احساس گناه شامل ارزیابی منفی از یک رفتار خاص است. شرم احساس بی دردناکی است که نوعاً با احساس کمتری، آب شدن، احساس بی ارزشی و ناتوانی همراه است. در مقابل احساس گناه یک تجربه کمتر مخرب است، زیرا در مورد یک رفتار خاص است تا همه خود. احساس گناه روی هسته هویت فرد اثر نمی گذارد، بلکه یک احساس تنش، پشیمانی، افسوس برای چیز بدی است که انجام شده. مردم در حین تجربه احساس گناه اغلب تمرکز عذاب آور با اشتغال ذهنی با گناه را گزارش می کنند و آرزو می کنند ای کاش بتوانند به گونه ای دیگر رفتار کنند تا آن اشتباه جبران شود.

۲۹۰-گزینۀ ۲) آلکسی تیمیا

آلکسی تیمیا از نظر لغوی به معنی فقدان واژگان برای بیان احساسات است. به عبارت دیگر این ناتوانی به شناخت محدود از حالات هیجانی خود و دیگران اشاره دارد. افرادی که با این صفت توصیف می شوند بین جنبه های شناختی و تجربی هیجان با جنبه های بیانی، رفتاری و نوروفیزیولوژیک آن یکپارچگی اندکی ایجاد می کنند. این ویژگی با هیجان نامنظم و نهایتاً در بعضی موارد با بیماری روانی و فیزیکی ارتباط دارد.

۲۸۵-گزینۀ ۲) واپس روی

فریود می گوید واپس روی حالتی است که موجود زنده به الگوی رفتاری دوره تحولی قبلی برمی گردد. معمولاً افراد در موقعیت های تنیدگی، گرایش به واپس روی دارند. مثلاً کودکان در موقعیت های روان شناختی دشوار مایلند شست خود را بکنند. لوین در نظریه میدانی خود واپس روی را تحول منفی می داند. از نظر او در طی تحول به تدریج درجه تمایز درون فردی افزایش می یابد و فرد می تواند تخیل را از واقعیت جدا کند. در تحول منفی، درجه تمایز درون فردی برخلاف آنچه در طی دوره تحول رخ داده است کاهش می یابد و تمایز واقعیت از خیال برای فرد دشوار می شود. لوین می گوید هرگاه فرد به هدف خود نرسد و ناکام شود، دچار افزایش تنش می شود و دیواره ها، توان تحمل تنش را نخواهند داشت و با افزایش پتانسیل درون فردی برخی از دیواره ها از بین می روند و درجه تمایز درون فردی کاهش می یابد. در نتیجه تمایز واقعیت از خیال برای فرد دشوار می شود و به مکانیزم های نخستین تفکر روی می آورد.

۲۸۶-گزینۀ ۱) موقعیت

اگر فرد مسئولیت رفتار را به عوامل درونی مانند ویژگی های شخصیتی اسناد دهد دارای اسناد درونی یا گرایشی و اگر فرد مسئولیت رفتار خود را به عوامل بیرونی نسبت دهد، دارای اسناد بیرونی یا موقعیتی می باشد. بازیگر (عمل کننده) تمایل دارد رفتار خود را به عوامل بیرونی اسناد دهد مثلاً وقتی معلمی عصبانی میشود تمایل دارد که آن را به عوامل بیرونی (شلوغکاری دانش آموزان) اسناد دهد. در حالی که تماشاگر (مشاهده گریا دانش آموزان) تمایل دارند، که رفتار فرد بازیگر (معلم) را به عوامل درونی نسبت دهد و بگوید او عصبی می باشد و زود عصبانی می شود.

۲۸۷-گزینۀ ۳) کمبود

مزلو همه نیازهای فیزیولوژیک، ایمنی، عشق و محبت، عزت نفس را کمبود یا نیازهای D می نامید. اگر نیاز فرد برآورده نشود پس دچار کمبود است. مزلو معتقد است که نیازهای مذکور برای بقای بشر ضروری هستند و از اصل تعادل حیاتی پیروی می کنند. حتی عشق و اعتبار خواهی نیازهایی اند که برای حفظ سلامت روانی فرد مورد احتیاج هستند. به عقیده مزلو این نیازها همانند کشاننده های نخستین در ساختار ژنتیک فرد موجودند و به همین دلیل این نیازها را شبه غریزی می نامند.

۲۸۸-گزینۀ ۴) در خودماندگی

گیرنده های افیونی در منطقه ای از مغز به نام بادامه، تا حدی برای پاسخ های هیجانی حائز اهمیت است یکی از موارد کاربرد اندورفین در تحول اجتماعی، بررسی وضعیت کودکان درخودمانده یا اوتیستیک است. رفتارهای درخودماندگی شامل کاهش گریه،